

Directa

setmanari de comunicació

Núm 358 23 d'abril de 2014 1,70 €

Lectures que maten dracs

Parlem amb sis projectes vinculats al món del llibre que aposten per l'autogestió i la cultura crítica

PÀGINES 17-20

2-4

El fenomen dels clubs de fumadores revifa el debat sobre la regulació del **cànnabis** a Catalunya

8-9

L'**advocacia** denuncia la precarietat de la justícia gratuïta i les retallades encobertes al torn d'ofici

A fons

Les males companyies de la Moreneta: història de la **simbologia feixista** de Montserrat

13

Abdelaziz Bouteflika renova la presidència d'**Algèria** sota acusacions de frau electoral

ESTIRANT DEL FIL

La prohibició i la penalització ha estat l'estratègia adoptada per les autoritats públiques al llarg de la història per perseguir la producció i el consum de cànnabis i d'altres substàncies estupefaents. Aquesta fórmula no ha assolit els seus objectius i les consumidores sempre s'han sobreposat als esculls imposats. L'aparició de les associacions i clubs cannàbics ha reobert el debat i la possibilitat de la regulació com una opció entre la prohibició i la legalització.

DRETS // L'ECLOSÍO DEL FENOMEN DELS CLUBS DE FUMADORES REVIFA EL DEBAT SOBRE LA REGULACIÓ DE LA PRODUCCIÓ I EL CONSUM DE CÀNNABIS

Cànnabis: entre la prohibició i la regulació

David Bou

@dvdbou

Probablement, l'any 2014 significarà un abans i un després pel que fa les polítiques destinades a regular la producció i el consum de cànnabis. A principis d'any, les autoritats de l'Uruguai i l'Estat nord-americà de Colorado van autoritzar la producció i la venda d'aquesta substància, fet que va avivar un debat que ha derivat entre les opcions de la prohibició, la regulació i la legalització. Més de mig segle després que el Conveni Únic sobre estupefaents de l'ONU inclogués el cànnabis entre les substàncies que calia eradicar, la via de la prohibició s'ha demostrat inútil per frenar els aproximadament 160 milions de persones que es calcula que consumeixen marihuana o haix habitualment arreu del món. Ja ho alertava, l'any 2011, l'informe de la Comissió Global de Polítiques de Drogues remès a l'ONU, on s'interpel·lava tots els governs del món a experimentar "amb models de regulació legal de les drogues per salvaguardar la salut i la seguretat de la ciutadania", especialment pel que fa al cànnabis.

Almenys 85 milions d'europes adults afirmen que han consumit una droga il·legal en algun moment

Segons l'Informe Europeu sobre Drogues de l'any 2013, almenys 85 milions d'europes adults afirmaven que havien consumit una droga il·legal en algun moment de la seva vida. D'aquesta xifra, setanta-set milions van afirmar que el cànnabis havia estat la substància que havien consumit. Pel que fa a l'Estat espanyol, el 27% de les adolescents reconeixen que han fumat cànnabis segons un estudi de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) de l'any 2012. Paral·lelament, la darrera enquesta del Ministeri de Sanitat sobre alcohol i drogues revela que un 7% de la població consumeix derivats del cànnabis amb certa regularitat i situa en 3,2 milions el nombre de persones que confessa que fuma, almenys, un porro al mes, xifra que col·loca l'Estat espanyol al

capdavant dels estats del món amb una taxa de consum més elevada.

En un context on el debat públic sobre la situació legal que envolta la producció i el consum de cànnabis a Catalunya ha tornat a situar-se a l'agenda política, l'enquesta del GESOP elaborada el mes de febrer d'enguany pel Baròmetre Catalunya del diari *El Periódico*, revelava que un 43,4% de la població enquestada estaria "més aviat d'acord" amb la legalització del cànnabis, davant un 41,9% que va manifestar estar-hi "més aviat en contra". A la mateixa enquesta, el 77,3% de les persones enquestades afirmaven que s'havia d'apostar per la regulació dels clubs de cànnabis i un 16,7% optaven per la seva prohibició.

ASSOCIACIONS CÀNNÀBIQUES

Les associacions cannàbiques i les seves seves socials, els clubs de fumadores, van augmentar a rebuff de diverses sentències del Tribunal Suprem que permetien el consum col·lectiu i establien jurisprudència. La manca de regulació i el dictamen de la fiscalia que conclouia que s'havia de permetre el seu registre legal a l'empara del dret d'associació van adobar el terreny, on han germinat centenars d'associacions cannàbiques. Posteriorment, diverses sentències han ratificat que les associacions poden

dispensar marihuana entre les seves sòcies segons el principi del "consum compartit", pel qual les sòcies s'apleguen per cultivar i compartir la collita. Tot això, sumat al fet que el consum de marihuana no és il·legal segons la legislació espanyola si es fa en l'àmbit privat, permet que, en aquests clubs privats, es pugui consumir i adquirir cànnabis de manera totalment lliure. L'etapa més problemàtica de tot el procés que envolta aquestes associacions és el transport del producte des de l'indret on es produeix fins al local on es dispensa, fet que podria ser considerat com a tràfic, una activitat penada al Codi Penal. Actualment, en els casos coneguts en què hi ha hagut un control policial, si la persona s'ha pogut acreditar com a membre d'una associació, la judicatura ha dictaminat la seva llibertat a l'espera de judici.

Els darrers cinc anys, el fenomen s'ha estès i l'aparició de noves d'associacions cannàbiques ha experimentat un creixement exponencial a Catalunya. Tot i que, en molts casos, el seu funcionament respon a diferents models de relació entre les persones associades, de dispensació del producte i de consum, totes elles queden aplegades en un mateix sector, que no està regulat per l'administració. Malgrat la inexistència de dades reals per l'absència de control

en la matèria, s'estima que hi ha prop de quatre-centes associacions arreu del territori. De totes elles, entre cent-cinquanta i dues-centes es trobarien a la ciutat de Barcelona. Aquestes associacions oscil·len entre les cent i les cinc-mil membres cadascuna, però més d'un 90% del total no sobrepassen les mil sòcies. Algunes han trobat aixopluc a les dues federacions existents a Catalunya: la Federació d'Associacions Cannàbiques Autoregulades de Catalunya (FEDCAC) i la Federació d'Associacions Cannàbiques de Catalunya (CatFAC). L'Agència de Salut Pública de Catalunya ha fet un càlcul aproximat que situa el nombre de persones associades a algun d'aquests clubs en la forquilla compresa entre els quaranta mil i els cent quaranta mil individus, mentre que la FEDCAC calcula que la xifra ascendiria a les cent seixanta-cinc mil associades, seixanta mil de les quals consumirien amb assiduitat, sempre segons les seves estimacions. Paral·lelament, fonts del sector xifren la facturació mensual total d'aquestes entitats sense ànim de lucre en cinc milions d'euros.

Entre quaranta mil i cent quaranta mil persones formen part dels quatre-cents clubs cannàbics catalans

Aquest fenomen s'ha expandit fins al punt que han estat les mateixes federacions les que han reclamat una regulació i s'han organitzat per fer pressió. Finalment, l'any passat, la Generalitat va activar una comissió amb l'objectiu de crear un reglament per aquests locals que "delimiti les normes de funcionament i fomenti les noves pràctiques entre les associacions", amb paraules del subdirector general de Drogodependències de l'Agència Catalana de Salut, Joan Colom. Tanmateix, la Fiscalia Especial Antidroga va ordenar, l'any 2013, fins a 65 investigacions a associacions, disset de les quals van acabar als jutjats. De la mateixa manera, els darrers mesos, els Mossos d'Esquadra han continuat comissant plantacions i efectuant registres a clubs cannàbics de tot Catalunya, fets que contrasten amb la normalitat amb què les associacions desenvolupen la seva activitat quotidiana. ◀

Les associacions cannàbiques han experimentat un creixement exponencial a Catalunya / ARXIU

3,2

milions de persones confessen que fumen almenys un porro al mes a l'Estat espanyol

400

és el nombre d'associacions cannàbiques que s'estima que hi ha arreu de Catalunya

5

milions d'euros és la xifra que es calcula que facturen mensualment el conjunt de clubs de fumadores de Catalunya

El Parlament estudia la regulació de les associacions cannàbiques

La Comissió de Política de Salut debat per regular el sector mentre l'Estat endureix la via prohibicionista.

D. B.
@dvdbou

Des del febrer de 2012, diverses associacions de consumidores i les dues federacions de clubs cannàbics més importants de Catalunya demanen que el Parlament de Catalunya estableixi una reglamentació específica pel sector que les tregui del que elles defineixen com una situació d'"inseguretat jurídica". L'augment exponencial del nombre de clubs de fumadores i la persistència en el consum de cànnabis tot i la imposició d'un marc legal prohibicionista i repressiu va obligar el govern a moure fitxa a finals de maig de l'any 2012, quan el Departament de Salut va crear una comissió -liderada per la Subdirecció General de Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Catalunya i integrada per la Direcció General de la Policia, la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques, la Direcció General d'Administració Local i la Fiscalia Superior de Catalunya- per treballar en una proposta de regulació anomenada *Bones pràctiques - Regulació i Protocol d'Actuació de les Associacions Cannàbiques de Catalunya*.

El document de treball preveu que els cultius hauran de ser peritats anualment per professionals col·legiades

Més d'un any després, el mes de setembre de l'any passat, ICV-EUiA va presentar una proposta de resolució al Parlament per constituir una comissió d'expertes i entitats amb la finalitat d'establir una regulació del sector i d'estudiar el fenomen de les associacions i els clubs de cànnabis. Dies més tard, el conseller de Salut, Boi Ruiz, va anunciar que convocaria les diverses representants dels grups polítics de l'hemicicle, en el marc de la Comissió de Salut del Parlament de Catalunya, per consensuar una proposta en aquesta línia.

Finalment, el procés es va anar dilatant fins que, el 13 de febrer, tots els partits -tret del Partit Popular de Catalunya-

van aprovar una moció parlamentària presentada per ERC on s'instava aquesta comissió a elaborar un proposta concreta de regulació de l'activitat de les associacions en un termini màxim de quatre mesos amb l'objectiu d'aprovar una llei que reguli el sector.

PROPOSTA DE REGULACIÓ

Aquest setmanari ha tingut accés a un document intern de treball de la Subdirecció General de Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Catalunya. El text està servint de base per consensuar una proposta entre els diversos grups polítics en el si de la Comissió de Salut del Parlament. L'informe proposa una regulació basada en un "model restrictiu de club", amb la creació d'un registre específic que els aplegui tots. Pel que fa al cultiu, el document exposa que "la producció de cànnabis ha de ser sempre sota la demanda prèvia dels socis" i estableix que els cultius hauran de ser peritats anualment i registrats per professionals col·legiades per garantir que el cànnabis de l'associació estigui produït enterament per la mateixa associació i no comprat al mercat negre. Pel que fa al transport, es preveu la creació d'un protocol i l'obligació de definir les rutes dels emplaçaments i d'adjuntar la documentació de cada cultiu, que haurà de tenir

una fitxa física i digital. Un dels punts que genera més discrepàncies entre les parts implicades és la definició del funcionament de les associacions i l'adhesió de les membres. Per exemple, l'edat mínima per esdevenir membre d'una associació és debat entre els divuit anys que marca la majoria d'edat i els 21 anys que defensen algunes parts, argumentant la protecció del jovent dels efectes nocius del cànnabis. La comissió també estudia limitar a deu els avals que pot concedir la sòcia d'un club perquè una altra persona pugui esdevenir-ne membre i debat la possibilitat d'establir un nombre màxim de sòcies per associació. El que sembla segur és que prevaldrà la condició d'estar empadronada a Catalunya -mesura que pretén evitar el turisme cannàbic- i que es limitarà el volum de retirada de quinze grams setmanals o dos grams diaris a les sòcies. En darrer terme, la proposta estableix premisses pel funcionament de les seus i la transparència de les associacions i vol consensuar un text definitiu on es defineixin els horaris i s'estableixin pràctiques preventives de reducció de riscos i danys associats al consum de cànnabis. Tot i això, caldrà esperar fins al mes de juny per veure si es compleix la moció parlamentària aprovada el febrer i es pot presentar una proposta consensuada per la regulació del sector. ◀

La comissió del Parlament vol garantir que el cànnabis dels clubs estigui produït enterament per la mateixa associació / CME

El PP pretén endurir la legislació contra el cànnabis

La postura del Parlament català xoca frontalment amb les posicions de l'executiu espanyol del PP. El polèmic avantprojecte de llei de seguretat ciutadana anunciat el mes de novembre de 2013 pot fer desaparèixer la fórmula de les associacions. La proposta del nou marc legal preveu endurir les multes per tinença de cànnabis encara que no estigui destinat al tràfic i qualifica com a sancions greus -penades amb entre 1.001 i 30.000 euros de multa- els actes de "plantació i cultiu il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques no constitutives de delictes". És a dir, plantar marihuana en quantitats que no siguin delictes penals, fins i tot en cultius domèstics, estarà sancionat com una infracció administrativa, amb la multa corresponent. Finalment, l'avantprojecte també preveu eliminar la possibilitat de substituir les multes de possessió de drogues per un tractament de desintoxicació i contempla com a mesures cautelars la "suspensió o clausura de locals" on s'estigui consumint estupefaents, així com la "retirada d'autoritzacions, permisos i llicències".

Sembla que la nova llei és un intent del govern de l'Estat de bloquejar els processos de regulació en marxa tant a Catalunya com al País Basc, on també s'ha creat una comissió parlamentària per regular els clubs de fumadores i el cultiu de marihuana. Tot i això, el parlament català no té la intenció de paraitzar el procés encetat i ja s'estaria estudiant la manera de permetre l'existència d'aquestes associacions, tot i la hipotètica aprovació de l'avantprojecte de llei de seguretat ciutadana. Mentrestant, el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, Joaquin Forn, va informar, fa un mes, que la capital catalana es dotarà d'un protocol per regular les associacions de cànnabis abans del mes de juny.

ESTIRANT DEL FIL

ECONOMIA // EMPRESES I INVERSORES BUSQUEN POSICIONAR-SE EN EL LUCRATIU MERCAT DE LA MARIHUANA LEGAL

Marihuana S.A.

Marc Iglesias
@La_Directa

“És la primera vegada a la història, no només dels Estats Units, sinó del capitalisme mundial, que en un mercat que mou 50.000 milions de dòlars anuals no existeix una marca comercial”, afirmava Jamen Shively el juny de 2013 durant la presentació de Diego Pellicer Inc., un projecte empresarial que ell mateix ha batejat com l'*Starbucks de la marihuana*. Shively, que va ser director d'estratègia corporativa de Microsoft fins a l'any 2009, va presentar la seva nova empresa acompanyat de l'expresident mexicà Vicente Fox, que ja ha donat suport a la legalització de la marihuana en diverses ocasions. L'objectiu de Shively és crear una cadena de botigues dedicades a la venda de marihuana destinada al consum terapèutic i recreatiu: “Amb aquest negoci, farem més milionaris que amb Microsoft”, assegurava aquest empresari disposat a conquerir un mercat que compta, segons dades de l'ONU, amb 160 milions de consumidors a tot el món.

Segons el seu impulsor, Diego Pellicer Inc. pretén convertir-se en l'*Starbucks de la marihuana*'

De moment, Shively ja ha aconseguit que diferents inversors aportin deu milions de dòlars al seu projecte i ha iniciat l'adquisició de dispensaris mèdics a tres estats nord-americans. Els seus plans contemplen, a banda de la venda al detall, la producció, l'elaboració i la distribució de productes cannàbics. En aquesta línia, el mes de febrer d'enguany, l'empresa Plandai Biotechnology va fer públic un acord per comercialitzar els seus extractes cannàbics sota la marca Diego Pellicer.

UNA NOVA INDÚSTRIA

Durant la darrera dècada, els Estats Units han vist aparèixer com bolets una munió d'empreses disposades a fer-se un lloc en el negoci de la marihuana legal. A hores d'ara, ja hi ha vint estats nord-americans que han aprovat l'ús medicinal de la marihuana i Washington i Colorado han acceptat, també, el seu ús recreatiu. Producte d'aquest escenari, va néixer, l'any 2010, l'Arc View Angel Network, un punt de trobada d'inversors i creadors d'empreses de productes cannàbics presidida per Steve De Angelo. De Angelo, que durant dècades

L'empresari Jamen Shively i l'expresident mexicà Vicente Fox durant un acte sobre la legalització de la marihuana el juliol de 2013 / GRASSROOTS

ha estat un activista a favor de la legalització de la marihuana, declarava, el març de 2013 a la revista *Fortune*, que “les reformes legislatives aprovades als estats de Washington i Colorado -que preveuen la concessió de llicències comercials a empreses privades per cultivar i distribuir marihuana- ens situen en un escenari molt diferent del que havia existit fins ara” i reblava: “Estem assistint al naixement d'una nova indústria”.

SOROS I FRIEDMAN

L'especulador George Soros, que, amb un patrimoni estimat de 23.000 milions de dòlars, ocupa la posició 26 a la llista de super-rics elaborada per *Forbes* l'any 2013, fa anys que defensa un canvi d'orientació en la política mundial sobre drogues i finança diverses organitzacions que tenen entre els seus objectius promoure la legalització de la marihuana tant per usos mèdics com recreatius. Segons el diari *The Washington Times*, que s'ha basat en la informació presentada per Soros a la hisenda nord-americana, el magnat ha invertit, entre l'any 1994 i el 2011, més de vuitanta milions de dòlars a la causa. Les donacions de Soros, canalitzades en bona part a través de l'Open Society Foundation, s'han dirigit principalment a la Drug Policy Alliance, una entitat sense ànim de lucre que té com a objectiu acabar amb la *guerra contra les*

drogues, i al Marijuana Policy Project que es dedica a proporcionar recursos pels referèndums a favor de la legalització.

A la campanya publicitària del fallit referèndum sobre la legalització de la marihuana per a usos recreatius que es va fer a Califòrnia l'any 2010, Soros hi va aportar un milió de dòlars i un article al *Wall Street Journal*, on afirmava: “Mantenir la prohibició de la marihuana beneficia, sobretot, les grans organitzacions mafioses mexicanes i d'arreu que guanyen bilions de dòlars amb aquest comerç il·legal. Aquestes organitzacions perdrien ràpidament el seu avantatge competitiu si la marihuana fos una mercaderia legal”. Un argument cosí germà de l'utilitzat per l'economista Milton Friedman el 1991: “Si observem la *guerra contra les drogues* des d'un punt de vista estrictament econòmic, el paper del govern és protegir els càrtels de la droga”. Friedman, un dels precursors de la defensa de la legalització de les drogues, sosté que les traficants de droga només es diferencien de la resta de comerciants “en el fet que tenen més iniciativa empresarial i menys preocupació per danyar els altres”. “En aquest sentit”, deia Friedman, “són més irresponsables, però tenen un negoci i procuren guanyar tants diners com poden”. D'això es tracta, segons sembla. ♦

Soros, Mujica i l'experiment uruguaià

El 23 de setembre de 2013, un dia abans de pronunciar el seu famós discurs davant l'assemblea general de l'ONU, el president uruguaià José Mujica es va reunir amb George Soros a la seu de la missió uruguiana a Nova York. L'objectiu de la trobada, segons paraules del propi Mujica, era conèixer “la visió” de Soros sobre la legalització de les drogues a l'Uruguai i poder aprofitar “la influència que té en algunes ONG importants que ja han col·laborat amb l'Uruguai i seguiran fent-ho”.

A la sortida de la reunió, Mujica va voler aclarir a les periodistes que la regulació de la marihuana que ha impulsat el seu govern “no és, de cap manera, un *viva la pepa*, un *fumo libre*... No, no. (El que hem fet a l'Uruguai) és, precisament, per tenir controlada la població, intentar que no l'explotin, que tingui una alternativa”.

Per Mujica, el fet que nord-americans com Soros donin suport econòmic a la iniciativa és comprensible perquè el que ha fet l'Uruguai “no deixa de ser un petit assaig de coses que demà es poden aplicar a països més grans”. Per la seva banda, George Soros va declarar que “l'Uruguai és un laboratori que el món sencera mira amb interès” i va prometre visitar el país aquest any 2014.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

8 La Unió de Pagesos i la Plataforma Salvem la Vall de la Riera s'oposen a la ubicació d'un papallonari en una zona d'ús agrícola de Pineda de Mar

9 L'assemblea veïnal del barri lleidatà de Cappont denuncia que l'Ajuntament no ha fet els equipaments públics promesos a l'edifici del mercat municipal

LLIBERTATS // L'HERMANDAD DE LEGIONARIOS DE BARCELONA DESFILA DE NOU A BADIA, L'HOSPITALET I PALAFOLLS AMB EL PRETEXT DE LA SETMANA SANTA

Processons de Setmana Santa entre **simbologia ultra**

Bertran Cazorla

@bcr_

Uns quants *Cetme*, els emblemàtics fusells d'assalt espanyols, s'amunteguen enmig del carrer Eivissa, entre un Mercadona i alguns dels blocs que, durant el tardofranquisme, es van erigir on, avui dia, trobem Badia del Vallès. És Divendres Sant i la processó que recorre el polígon des de fa hores s'atura en un recés. Les armes són dels homes disfressats de legionaris de l'exèrcit espanyol que descansen fanfarronejant amb les dones que els acompanyen. Alguns infants de la ciutat s'apropen, encuriolats, a la pila de fusells i es fan fotos amb ells. "Estan inutilitzats", aclareix un dels legionaris, Manuel García. "Però, si cal, es desbloquegen ràpidament", bromeja l'home.

Els legionaris van ser rebuts amb els braços oberts a Badia, on van desfilar entre els dos passos locals

És una de les escenes que es van viure en una de les tres processons que ha protagonitzat l'Hermandad de Antiguos Caballeros Legionarios de Barcelona aquest 2014, malgrat les protestes que genera des de 2012. El Dijous Sant, els legionaris van desfilar amb el Crist de la Bona Mort a l'Hospitalet i, el Dissabte Sant, a Palafolls i a Badia. Volien ser presents a més ciutats, però el ple municipal de Sant Pere de Ribes va acordar que l'entitat paramilitar no era benvinguda a la població del Garraf i la confraria de Camps Blancs, a Sant Boi de Llobregat, va retirar la invitació als legionaris pocs dies abans de la Setmana Santa, gràcies a les pressions polítiques municipals. Això els va deixar un forat a l'agenda i els va permetre acceptar la invitació de la Confraria de Badia. Després de quatre anys d'absència, doncs, els imi-

tadors de legionaris van tornar al polígon vallesà. Imitadors perquè cap individu de la cinquantesena d'homes -i una dona- que van desfilar amb l'uniforme de la legió no és militar en actu. L'exèrcit només manté legionaris a l'Àfrica, Almeria i Màlaga, on els soldats de veritat sí que participen a les processons. Els que ho fan a Catalunya són veterans, reservistes o simples admiradors agrupats a l'Hermandad de Legionarios de Barcelona, una de les més grans de l'Estat, amb tres centenars de socis, segons el president Jesús Cañadas. Assagen els diumenges a les casernes de Sant Andreu de Palomar, cedides a l'entitat per l'Ajuntament de Barcelona a través del Consorci de la Zona Franca, tot i que, el novembre de 2013, el consistori va aprovar una moció per revocar aquesta cessió d'ús.

PRESENCIA ULTRADRETANA

El 18 d'abril, aquests legionaris van ser rebuts amb els braços oberts a Badia, on van desfilar entre els dos passos locals - un Crist Natzarè i una Verge dels Dolors-, enmig d'aplaudiments del públic, alguns visques a Espanya i a la Legió i simbologia i activistes d'ultradreta.

De fet, n'hi havia entre els mateixos legionaris, que seguien el ritme que marcava el tabal de Julián Campillo Zafrilla, un veterà de la ultradreta catalana. Una de les fites d'aquesta ultradreta va ser la candidatura al Parlament de Catalunya de 1988, encapçalada per l'exadvocat de Josep Anglada, Esteban Gómez Rovira. En aquella llista, ja hi apareixia Campillo Zafrilla. El legionari fotògraf era Manuel García, un empleat de l'Espanyol B que treballa a les instal·lacions del club a Sant Adrià i manté bones relacions amb l'afició ultra que darrerament ha reaparegut a les graderies blanc-i-blaves, especialment a les del filial, on gaudeix de més llibertat de moviment que a Cornellà-el Prat.

També hi havia ultres entre el públic. Diverses integrants d'una banda *motera* van acudir a la sortida de la processó amb simbologia ultra -com el lema *Raza*- engan-

xada a les jaquetes de cuir. Un altre espectador va seguir tota la processó, cervesa en mà, bromejant amb els legionaris i lluint un clauer amb l'emblema de la División Azul, que inclou la creu gammada nazi. També va seguir tota la processó -guarnit amb un cinturó que exhibia una creu cèltica com a sivella- un conegut neonazi vallesà, amic del bloqueaire sabadellenc detingut l'estiu passat per tenir armes a casa i fer apologia xenòfoba i amb qui ha visitat el Casal Tramuntana.

SUPORT DEL GOVERN DEL PSC

La processó va ser possible gràcies al finançament de l'Ajuntament, on PxC té un regidor i pràcticament els mateixos vots (310) que CIU (347) i ICV-EUIA (380). ERC no passa de la seixantena de votants i la Candidatura Alternativa del Vallès lidera l'oposició al govern en solitari del PSC. La confraria local, com la 15+1 de l'Hospitalet, és laica, no depèn de l'Església i se sustenta gràcies a les subvencions del municipi, va explicar el seu president i van confirmar fonts municipals. Les mateixes fonts van explicar que l'alcalde no va poder assistir a la processó per motius exclusivament personals. Sí que hi va anar el seu suplent, Juan Antonio Lanchó, així com Montserrat

Desfilada de Legionarios a Badia del Vallès el 18 d'abril d'enguany / JORDI BORRÀS

Jiménez, tinent d'alcalde d'una ciutat dormitori aixecada de vell nou pels governs tecnòcrates del tardofranquisme sobre un plànol que reproduïx la forma de la península ibèrica. També van acompanyar la processó dos guàrdies civils de la caserna que hi ha a la ciutat. Estaven de vacances i hi van anar a títol personal, però vestits amb l'uniforme de gala i situats al costat del pas del Crist Natzarè que obria la marxa.

PARADA A L'AQUARTERAMENT

De fet, la parada més destacada que va fer la processó va ser, precisament, davant l'aquartament que el cos militaritzat té a Badia. Centenars de veïnes van veure saludar tots els passos davant la caserna, un silenci que només va ser trencat pels crits de visca Espanya, visca la Legió i contra el moviment sobiranista, que van ser rebuts amb aplaudiments. També va saludar el Crist de la Bona Mort legionari. Els va correspondre un cap de torn vestit de gala, que va accedir a retratar-se amb els paramilitars.

Poc després, tocada la mitjanit, la processó va passar per davant de l'església abans d'acabar el recorregut. També allà, els passos van saludar. Però les portes del temple eren tancades i el mossèn, absent. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

Un grup de 25 lletrades va protestar contra els darrers canvis legislatius del govern entrant a la seu del Partit Popular a Barcelona el 29 de març / TONO CARBAJO/ FOTOMOVIMIENTO

DRETS // L'ADVOCACIA DENUNCIA LA PRECARIETAT DE LA JUSTÍCIA GRATUÏTA I ASSENYALA RETALLADES ENCOBERTES EN AQUEST SERVEI PÚBLIC

Qui defensa la defensa?

Dani Font i Joan Bernà

@danillfas @joanberna

A Catalunya, hi ha 25.000 col·legiades al Col·legi d'Advocats, 3.000 d'elles al torn d'ofici, que es dediquen, entre altres casos, al servei de justícia gratuïta. Tot i que coneixen com ningú les lleis i les controvèrsies del món jurídic, ara mateix, els toca treballar en la seva pròpia defensa per reivindicar una millora de les condicions laborals. Amb campanyes com #Desobediencia2014, també es mostren contràries a l'aplicació de les lleis que retallen drets i llibertats com les que està tirant endavant el govern actual. El 29 de març, un grup de 25 lletrades va voler visibilitzar la protesta contra els darrers canvis legislatius del govern entrant a la seu del Partit Popular a Barcelona. L'objectiu, com va explicar el seu portaveu Andrés García, era parlar amb algun representant del partit per mostrar la seva preocupació

davant les modificacions legislatives impulsades pel govern de Mariano Rajoy. Com explica el manifest contra les retallades elaborat per les advocades, "les reformes en la llei de l'avortament, la llei de seguretat ciutadana, el Codi Penal i la llei d'estrangeria plantejades pel govern espanyol suposaran un canvi regressiu en l'actual marc de drets i llibertats que ens portarà 40 anys enrere".

D'OFCI: ADVOCADA

Hi són per defensar qualsevol persona que no conegui una advocada; se'ls designa la defensa d'una persona de manera aleatòria, cometi el delictes que cometi. Quan els designen una persona que ha estat imputada per un hipotètic delictes i agafen el cas quan ja s'ha iniciat, en la fase de declaració de la imputada, se'n diuen designes. Aquesta és la feina d'una advocada d'ofici. Aleshores, com relata l'advocat Víctor de Arana, els designen aquella clienta, aquell possible procediment, aquell possible cas: "Tu

vas a la comissaria i, si el client està detingut, l'assisteixes; l'endemà, normalment, el passen a la seu judicial, on també l'assisteixes; és allà on es dirimeix una mica per on va el procediment".

El 2011, diverses juristes van protagonitzar protestes per les retallades davant la Ciutat de la Justícia

Molt menys sovint del que voldrien, també fan guàrdies. Aquests dies, han d'estar disponibles les 24 hores per si el Col·legi d'Advocats provincial rep avisos dels Mossos d'Esquadra o de la Policia en relació amb persones detingudes que han demanat una lletrada d'ofici. El repartiment de les guàrdies, per evitar controvèrsies, es fa a través d'un programa informàtic que distribueix aleatòriament l'assignació de casos a les advocades.

Les advocades saben les guàrdies que els toquen amb més o menys un mes i mig o dos d'antelació. Segons Arana: "Hi ha un calendari, però no n'hi ha gaires. Per exemple, a Barcelona, pots tenir quatre guàrdies l'any com a màxim". Aquestes guàrdies es reparteixen entre totes les col·legiades d'un mateix partit judicial. Arana també fa els torns d'ofici de violència domèstica i d'estrangeria -on té guàrdies cada any o cada any i mig- i en d'altres partits judicials com el del Llobregat i el Besòs, a banda de Barcelona. En total, diu que, tot i estar adscrit a molts torns, fa aproximadament nou o deu guàrdies l'any. Com senyala: "El dia de la guàrdia, et poden donar un, dos i fins a cinc casos; funciona així. A partir de cinc, es considera que doubles la guàrdia, cosa molt excepcional. En aquest cas, et paguen com un altre dia de guàrdia".

MENYS FEINA I MENYS SOU

De tota manera, amb els ajustos pressupostaris, cada vegada eviten més doblar la guàrdia: "Quan vaig començar, de les

quatre primeres guàrdies, dues les vaig doblar. Ara, ni jo ni els meus companys no ho fem. Entre bastidors, es comenta a qui li assignaran per evitar que algú faci doble guàrdia. Si cal, s'esperen i li assignen al del dia següent; i van fent com poden”.

Amb tants advocats i advocades apuntades al torn d'ofici, com que no els suposa un volum molt gran de feina i s'ho poden compaginar perfectament amb les tasques de despatx, la roda va molt lenta i, fins que no els torna a tocar una guàrdia o una designa, passa per moltes altres col·legiades.

Tot i així, el seu dia a dia no és fàcil. Treballen tant com poden i, els darrers anys, han anat patint diverses retallades de sou. Les retribucions es van congelar el gener de 2010; van patir un reducció del 5% l'any 2011, una altra del 5% el 2012 i una del 3% l'any 2013. Pel que fa a l'origen de les retallades, per a ell, “és el de sempre, l'administració de justícia rep menys diners, té menys diners per pagar i paga menys”. Davant la darrera retallada, el Col·legi d'Advocats de Barcelona va llegir un manifest i va dur a terme una recollida de signatures, accions que moltes advocades van considerar insuficients. El 2011, diverses juristes van protagonitzar protestes per les retallades davant la Ciutat de la Justícia i van lamentar que cap col·legi no els donés suport.

EL PAPER DEL COL·LEGI

El Col·legi d'Advocats de Barcelona és qui designa els casos i qui decideix què els dóna, què no els dóna i quan els ho dóna. De fet, com denuncia Arana: “Una altra manera encoberta de retallar és donar-nos les designes durant les guàrdies”. Els designen un procediment que ja ha començat o casos d'exhorts (que són persones imputades que vénen a fer la declaració aquí, però que passen a un altre procediment judicial) i, com que

“El dia de la guàrdia, et poden donar un, dos i fins a cinc casos; a partir de cinc, es considera que dobles la guàrdia”

cauen el mateix dia de guàrdia, no els ho paguen: “Sí que és cert que ens paguen la guàrdia, però només ens paguen el dia, facis el que facis, a no ser que sigui algun judici ràpid. Aleshores, si fas aquesta declaració el dia posterior a la guàrdia, sí que te la paguen, però, com que te la donen pel mateix dia, no te l'abonen”.

En l'assignació d'honoraris, el Col·legi d'Advocats també és el que mana. El col·legi rep diners públics de la conselleria, del Ministeri de Justícia i també de les col·legiades. Els reparteix basant-se en els criteris de comissions delegades i estructurals del mateix ens que, en paraules del degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona, Oriol Rusca, “assessoren la junta en diferents temes com el torn

d'ofici, la deontologia, els honoraris i altres elements”. Les comissions, les porten advocades escollides entre companyes que treballen diferents matèries, fan formació i fan activitats.

ADVOCATS CONTRA LA LLEI

El degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona té clar que, davant la nova legislació en curs, es mobilitzaran per introduir millores tècniques a la llei 1/1996 que regula la justícia gratuïta: “Nosaltres, davant d'aquesta llei, farem pressió, intentarem fer rodes de premsa amb la nostra postura, no només des del punt de vista de l'advocat pur i dur, sinó també del servei al ciutadà, que és el més important”. En paraules de Rusca, a nivell polític, intentaran desplegar les seves demandes arreu de l'Estat espanyol: “Evidentment, intentarem incidir en tots els polítics del Congrés dels Diputats, que hauran de treballar aquesta llei per aprovar-la i intentar incloure aquelles modificacions tècniques que considerem adequades per millorar els serveis als ciutadans”.

L'avantprojecte de llei d'assistència jurídica gratuïta va tancar la seva fase d'al·legacions el dia 25 de març. Ara, el Ministeri de Justícia ha d'analitzar les al·legacions i modificar l'avantprojecte o bé deixar-lo com està. El dret de l'assistència gratuïta deriva dels articles 24 i 119 de la Constitució, que estableixen el dret a la tutela judicial efectiva i a la gratuïtat dels procediments judicials si s'acredita que no es tenen recursos per sufragar-los.

A inicis d'abril, diverses juristes, entre elles Rusca, van destacar que els nous imports establerts pel projecte de llei per a l'accés a la justícia gratuïta eren “enga-

nyosos”. Consideren que perjudiquen les unitats familiars integrades per una sola persona, ja que, si abans de la reforma el llinar era de 14.910 euros anuals, ara s'ha reduït a 12.780 euros. Per a les unitats familiars de dues a quatre membres, la pujada del llinar amb prou feines arriba als 80 euros mensuals. També creuen que la norma de tramitació suposa una invasió de les competències autonòmiques i té una pretensió centralitzadora, que podria comportar una rebaixa del 30% dels mòduls de pagament del torn d'ofici a les comunitats autònomes amb competències en justícia. A més, el projecte preveu que les advocades assumeixin els costos d'una defensa quan el cobrament sigui improbable perquè la clienta es troba en parador ignorat. També denuncien que el projecte continua vinculant les taxes judicials a la justícia gratuïta, tot i que és un fet notori que el que s'ha recaptat no s'ha destinat a un servei que garanteix la defensa dels drets fonamentals. Les taxes judicials han demostrat el fracàs de la recaptació i el triomf de la dissuasió, amb una reducció dels assumptes judicials que arriba fins al 40% a la jurisdicció contenciós-administrativa.

JUSTÍCIA DE PROXIMITAT

Els serveis de justícia gratuïta a la ciutadania s'han modernitzat substancialment i s'han adoptat millores tecnològiques que faciliten la comunicació *online* o l'assistència telefònica per demanar el servei, però algunes advocades consideren que es pot millorar molt més. De fet, com apunta el degà, “si tu vols parlar amb un advocat, potser has de parlar-hi directament, cara a cara, perquè, moltes

La Constitució estableix el dret a la tutela judicial efectiva i a la gratuïtat dels procediments judicials si s'acredita que no es tenen recursos per sufragar-los

vegades, depèn del que li hagi d'explicar, no li ho explicaràs per telèfon ni per correu electrònic. Són afers privats i és secret professional”. Per això insisteixen que cal garantir la proximitat: “El que no pot ser és que tinguis l'advocat a tres hores de distància; s'ha de facilitar que el client s'hi comuniqui i, si té coses, el visiti”. Per Rusca, “el normal és que l'advocat estigui en un despatx obert al lloc on ha ocorregut el fet per poder-hi assistir. És el mínim que s'hauria d'exigir, com s'ha fet fins ara”.

La norma de tramitació suposa una invasió de les competències autonòmiques i té una pretensió centralitzadora

Una de les raons de ser d'aquesta nova regulació de justícia gratuïta, tal com està redactada, és que qualsevol advocada pugui assistir al torn d'ofici on vulgui. Això pot suposar un problema perquè la lletrada pot venir de qualsevol lloc. Com exemplifica el degà: “Imagina't que, en un divorci o una separació, et toca un advocat de la Corunya i tu tens el cas aquí. És absurd”.

Amb un esperit constructiu i atenent el vessant assistencial de la feina dels advocats i advocades d'ofici, Rusca conclou: “Nosaltres estem plantejant que la justícia gratuïta no només és una activitat pròpia de l'advocacia que també hem de protegir, sinó que estem intentant que el servei es pugui oferir en condicions i, si cal, que també es pugui cobrir bé el fet de tenir intèrprets amb l'advocat al costat”. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

TERRITORI // LA UNIÓ DE PAGESOS I LA PLATAFORMA SALVEM LA VALL DE LA RIERA S'OPOSEN A LA UBICACIÓ DEL PROJECTE EN UNA ZONA RURAL D'ÚS AGRÍCOLA

Controvèrsia per la projecció d'un papallonari a Pineda

Xavier Puig

@xavierps7

L'Ajuntament de Pineda de Mar (Alt Maresme) treballa en un projecte per construir un papallonari en una finca situada al marge esquerre de la riera de Pineda, dins la zona de protecció CI (sòl costaner no urbanitzable) del parc natural del Montnegre-Corredor. El projecte es basa en la construcció d'un hivernacle, on s'exposarien diverses espècies de papallones i altres animals voladors. L'impacte que pot suposar el desenvolupament d'aquesta activitat, el canvi d'usos que patiria el sòl i l'opacitat amb què el consistori ha dut a terme totes les gestions han generat certa inquietud dins el sindicat Unió de Pagesos(UP) i la Plataforma Salvem la Vall de la Riera (PSVR).

RECLAM TURÍSTIC

El 10 de juliol de 2013, l'Ajuntament de Pineda de Mar va signar un conveni segons el qual es permetia l'inici dels tràmits per tirar endavant el projecte de construcció d'un papallonari de 2.500m² i altres activitats derivades a la finca agrària de Can Cua Freda. A canvi, la propietat es comprometia a cedir les restes de l'aqüeducte

Una de les crítiques del veïnat és l'opacitat amb què l'Ajuntament ha dut a terme les negociacions amb els promotors

romà que hi ha als terrenys (un dels dos únics de l'imperi que data del segle m) a l'Ajuntament pinetenc. El projecte també afectaria la barraca que hi ha al costat de l'aqüeducte, indret on s'ubicaria la recepció i que, actualment, està ocupat per una família. Xavier Ricard, arquitecte municipal, posa èmfasi en aquest punt a l'hora de defensar l'interès del projecte per la vila. Aconseguir la propietat de l'aqüeducte "permetria posar-lo en valor i potenciar-lo a nivell turístic". Remarca, també, que el potencial turístic es complementaria amb la construcció del papallonari.

DUBTES I OMBRES DEL PROJECTE

Un dels tràmits que ha fet l'Ajuntament ha estat la modificació puntual del Pla Director Urbanístic dels sistemes d'àmbit costaner (PDSUC). Aquesta modificació d'usos permetria tirar endavant el pro-

jecte en una zona que, inicialment, seria "no urbanitzable". La llei permet fer aquest tipus de modificacions només per activitats que s'hagin d'emplaçar necessàriament en àmbit rural i per les quals no hi hagi cap alternativa d'ubicació.

Segons el geòleg David Pavon, membre de la PSVR, aquest no seria el cas del papallonari, ja que, d'una banda, arreu d'Europa trobem exemples de papallonaris situats a zones urbanes, com el de Màlaga. D'altra banda, com exposen les al·legacions presentades per la mateixa plataforma, a Pineda, hi hauria fins a sis ubicacions alternatives. Pavon adverteix que "si ho volen fer en sòl rústic, és perquè el preu és més baix".

Així doncs, denuncien que es dugui a terme aquesta acció en comptes de potenciar l'activitat agrícola, que seria la pròpia de la zona. Segons ells, els terrenys són aptes pel conreu i, si es van deixar de treballar, ara fa sis anys, va ser perquè l'augment de l'arrendament no era assumible per la pagesia. Així doncs, creuen que aquestes activitats es podrien reactivar amb la mediació i la implicació de l'Ajuntament.

Per contra, el regidor d'urbanisme, Jordi Masnou, ha explicat que ha enviat cartes a tota la pagesia perquè cedeixi o treballi les terres, però no ha rebut cap resposta favorable. Per tant, argüeix que les característiques de les terres serien la causa de la inactivitat i que el papallonari seria una manera "pragmàtica" de treure "el millor partit de la zona per al poble".

Les al·legacions presentades per la plataforma proposen fins a sis ubicacions alternatives

Un altre focus de crítica és i ha estat l'opacitat amb què s'han dut a terme les negociacions. D'una banda, perquè -tal com al·leguen UP i la PSVR- no s'ha complert amb el punt de l'Agenda 21 en què l'ajuntament es comprometia a promoure la participació en les actuacions que estiguessin relacionades amb el territori i el medi ambient. L'arquitecte municipal reconeix que això no

El conveni signat per l'Ajuntament de Pineda preveu que la propietat cedeixi l'aqüeducte romà situat als terrenys on es vol fer el papallonari al municipi / XAVIER PUIG

s'ha fet, però argumenta que, com que s'han seguit tots els tràmits legals correctament, aquest no és motiu suficient per fer-se enrere. La plataforma, però, remarca que, si bé s'ha fet una reunió sobre el tema amb el gremi hotelier, no s'ha fet el mateix amb les entitats implicades amb la riera de Pineda.

Les informacions sobre la tipologia d'espècies que s'allotjarien al papallonari i l'impacte sobre la flora i la fauna autòctona que podria tenir un possible accident a les instal·lacions tampoc no són clares. També hi ha hagut opacitat a l'hora d'identificar quina empresa s'encarregarà de dur a terme el projecte. Des de la regidoria d'urbanisme, Jordi Masnou ha explicat que els promotors serien uns particulars russos que ja són propietaris del papallonari de Castell d'Empúries, tot i que no ha especificat la seva identitat.

La Unió de Pagesos i la Plataforma Salvem la Vall de la Riera ja han advertit que, si les al·legacions no es justifiquen degudament, iniciaran tràmits legals per portar el projecte a la Fiscalia de Medi Ambient. ◀

ECONOMIA // EL BARRI LLEIDATÀ DENUNCIA QUE NO S'HAN FET ELS EQUIPAMENTS PÚBLICS PROMESOS I RECLAMA UNA CONSULTA PER DECIDIR L'ÚS SOCIAL DE L'ESPAI

Mercadona ocupa el 70% de la superfície del **mercat de Cappont**

Corresponsalia de Ponent

@La_Directa

Des de l'any 2001, la xarxa de supermercats Mercadona ha signat acords de col·laboració amb diversos ajuntaments per poder vendre els seus productes als mercats municipals. Els acords amb els consistoris li permeten gaudir dels beneficis d'ús del sòl públic i de la concentració comercial que ofereixen els equipaments municipals. Actualment, aquesta empresa ja és present a 25 mercats d'arreu de l'Estat espanyol.

Lleida és una de les ciutats afectades per la política de creixement empresarial de Mercadona. Concretament, l'empresa ocupa el 70% del mercat municipal de Cappont, un dels barris més importants de la ciutat, situat al marge esquerre del riu Segre i amb més de 12.000 habitants.

L'any 2009, l'Ajuntament de Lleida va adjudicar la reobertura del mercat municipal a l'empresa Nictalia SL. La seva proposta inicial contemplava atorgar 1.300 m² a Mercadona i 450 m² a paradistes del petit comerç. Segons les dades del projecte constructiu, disponibles a Internet, la realitat del mercat de Cappont és una altra i Mercadona ocupa un total de 2.300 m² de l'equipament. Aquesta xifra suposa el 70% de la superfície total del mercat i multiplica per quatre l'extensió de les parades destinades al petit comerç.

PROTESTES VEÏNALS

El 12 d'abril, l'assemblea de barri de Cappont va presentar públicament un informe on denunciava el que considera "una estafa per part de l'Ajuntament". El document recull la història del mercat i denuncia que l'entrada de Mercadona a l'equipament esmentat ha fet desaparèixer el comerç local. "La realitat", assegura l'informe, "és que, avui, només hi ha sis parades de les catorze o setze possibles i uns quants petits negocis s'han quedat pel camí des de 2011". El portaveu veïnal, Jose Ramon Olarieta, ha explicat que "si el mercat de Cappont s'hagués de sotmetre a la llei actual d'ordenació d'equipaments comercials, no podria gaudir de la condició de mercat municipal".

L'assemblea de barri, formada per una desena de persones, considera "ofensiu" que la Paeria cedeixi un equipament públic a una empresa que acumula més de 50 sentències judicials desfavorables en casos d'assetjament laboral i acomiadaments. A més, l'assemblea denuncia

que "la remodelació del mercat municipal ha estat una excusa per poder implantar una gran empresa privada al barri a preu de saldo" i que "no ha suposat una millora per als consumidors ni per als paradistes tradicionals".

Actualment, Mercadona ja és present a 25 mercats municipals d'arreu de l'Estat espanyol

La recerca sobre l'estat del mercat de Cappont feta per l'assemblea de barri va començar el dia després de la celebració d'una audiència pública en què més d'una vintena de col·lectius ciutadans van poder conversar amb la Paeria sobre la privatització dels serveis públics. Durant una de les intervencions, la portaveu de l'assemblea de Cappont va denunciar l'estat de l'equipament. Per manca de temps, l'Ajuntament es va comprometre a respondre aquesta petició a través del correu electrònic. Quatre mesos després de la celebració

de l'audiència, l'assemblea de barri no ha rebut la resposta promesa i ha decidit fer públic l'informe.

PROMESES INCOMPLERTES

L'informe de l'assemblea no només denuncia l'ús privat d'espais municipals. Segons el document, el projecte inicial contemplava la construcció d'equipaments públics dins el mercat. L'any 2009, la tinent d'alcalde, Dolors Arderiu, va afirmar: "El barri disposarà d'entre 400 i 500 metres quadrats per a usos socials al mateix edifici del mercat, com ara una ludoteca o un centre de dia per a la gent gran". A la pàgina web de la Paeria, s'insistia que "el nou edifici està dotat de tres nivells (...) i un primer pis destinat a equipaments municipals".

Davant d'aquests fets, l'assemblea de Cappont denuncia que "aquest espai, encara avui, es troba abandonat". Segons el plec de condicions establertes a la concessió del mercat, Nictalia no té cap obligació de construir un espai municipal dins l'edifici, cosa que contradia el que es va afirmar durant els primers mesos del projecte. En aquest sentit, Olarieta denuncia que "la construcció de l'equi-

Acció del veïnat del barri lleidatà de Cappont per reclamar els equipaments que s'havien de posar en marxa a la primera planta de l'edifici del mercat / GUILLERMO CASTRO

pament social del primer pis del mercat sempre haurà de tenir el vistiplau de Nictalia i l'Ajuntament només serà un rellogat d'aquesta empresa". És per això que l'informe de l'assemblea de barri denuncia que "l'Ajuntament ha estafat els veïns i les veïnes respecte als equipaments socials del projecte" i demana que la Paeria convoqui una consulta perquè la ciutadania pugui decidir quin ús social es dona a aquest espai abandonat.

LA RESPOSTA DE LA PAERIA

Tres hores després de la presentació de l'informe, el regidor de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Lleida, Rafael Peris, va fer unes declaracions i va assegurar: "A pesar de les opinions en contra, aquest equipament comercial ha suposat un revulsiu al barri i ha dinamitzat els seus negocis". Peris va recordar que, durant el primer any de funcionament, el volum de negoci directe i indirecte del mercat va ser de cinc milions d'euros. Pel que fa als usos socials de l'espai, Rafael Peris va assegurar que les retallades han obligat la Paeria a aturar el projecte. El regidor es va comprometre a tirar endavant un centre de dia quan el concertin de nou. ◀

A DEBAT

Què ha canviat a Barcelona?

Marc Martí

 Observatori Metropolità
de Barcelona

@stupid_city

El 4 i 5 d'abril, a les naus de Can Batlló, un centenar de persones es van reunir per pensar com podíem potenciar barris cooperatius i avançar cap a una ciutat comuna. Es va parlar d'enfortir i enxarxar aquelles iniciatives comunitàries i cooperatives que prioritzen la satisfacció de les necessitats quotidianes dels habitants. Es va parlar de l'actual model Barcelona, dels canvis, dels mals de què hem de morir o que hem de resistir i *transformar*.

Pel que fa als canvis recents, dos són evidents. El primer és un govern de CiU en minoria a l'Ajuntament després de més de 30 anys de coalicions de govern més o menys d'esquerres. El segon gran canvi és la crisi que vivim, amb el consegüent creixement de l'atur, l'empobriment de la majoria de la població i l'augment de les desigualtats. Malgrat la crisi, però, l'Ajuntament té una hisenda local força sanejada. Això s'explica per la pressió fiscal elevada, pel fet de tenir o haver tingut empreses públiques amb superàvit i no haver-se excedit amb la despesa, sobretot pel que fa a les grans obres (la majoria d'elles, fins ara, posposades): Diagonal, Glòries, Sagrera, etc.

Els discursos oficials ja no mostren cap mena de complex a l'hora de catalogar Barcelona com a 'business friendly'

Amb CiU, trobem un aprofundiment de tendències anteriors pel que fa a la influència d'interessos privats en el govern de la ciutat. Els discursos oficials ja no mostren cap mena de complex a l'hora de catalogar Barcelona com a *business friendly*. Però, més que facilitar la creació i el creixement d'empreses, el que es facilita és: a) que els *business* entrin en la gestió i l'explotació dels serveis públics i b) que els *friends* influeixin en l'acció i la regulació pública en benefici propi. Al primer calaix, hi trobem l'externalització dels parquings públics més rendibles de la ciutat, la privatització total dels serveis funeraris o l'expansió de la privatització del cycle integral de l'aigua per tota l'àrea metropolitana. Pel que fa als *friends*, podríem citar com a nova la constitució del *lobby* Barcelona Global, que s'uneix als múltiples partenariats públic-privat existents, com el Consorci de Turisme o el de la Zona Franca.

Si bé es podria destacar com a novetat l'estratègia de posicionar Barcelona com a *smart city*, sembla que també respon a la mateixa lògica. S'ha constituït un nou grup d'interès amb el nom de City Protocol i s'han externalitzat la majoria de serveis de l'Institut Municipal d'Informàtica. Empreses com Cisco o T-Systems podran explotar fàcilment les dades que generem entre tots quotidianament.

Pel que fa a les polítiques, cal destacar la gestió de la incessant afluència turística. En aquest punt, es poden subratllar quatre aspectes. En primer lloc, la flexibilització del pla d'usos de Ciutat Vella, que permet l'obertura de nous hotels. En segon lloc, la gran novetat és la desconcentració del turisme cap a d'altres districtes menys turísticats. En comptes d'abordar les problemàtiques associades al turisme, s'estan estenent a la resta de la ciutat. Així doncs, els pisos turístics s'estan multiplicant sense control també al districte de l'Eixample. El tercer canvi es visualitza en la conversió d'espais de lliure accés -com el Park Güell, l'Hospital de Sant Pau o el Castell de Montjuïc- en zones de pagament, que passen de ser d'interès ciutadà a ser d'interès turístic. Finalment, trobem noves reformes urbanístiques als carrers comercials o que tenen un potencial turístic important, com el passeig de Gràcia, la Diagonal

o el Paral·lel. Més que redistribuir els turistes, el que s'hauria de redistribuir és la riquesa derivada del turisme. Cada vegada es fa més difícil de justificar pel simple fet que crea ocupació, sobretot tenint en compte que les últimes dades ens diuen que el sector destrueix llocs de treball en lloc de crear-ne. La taxa per pernотacions turístiques podria funcionar a la perfecció per fer efectiva aquesta redistribució, sempre que es canviés la llei que obliga que tots els ingressos de gestió municipal es destinin a la promoció turística.

Els barris populars de Barcelona i de tota la regió metropolitana cada vegada reben menys inversió pública i privada

Finalment, cal apuntar alguns canvis en la geografia del capital. Després de la fase expansiva del cycle immobiliari que ha permès hiperurbanitzar la regió metropolitana, avui dia, l'interès és pels espais centrals de les ciutats. Ja sigui adquirint edificis, urbanitzant-ne els pocs "buits" que resten o bé colonitzant nous espais encara que siguin portuaris. Recentment Amancio Ortega comprava

/ MR. CONNTRA

diferents immobles a la plaça de Catalunya; Agbar es venia el seu fal·lus a una societat inversora per fer-hi un hotel o inversors xinesos desenvolupaven el sector de les tèrmiques del Besòs. Tot això combinat amb la pluja fina de la reconversió d'habitatges en establiments turístics i amb la major capacitat d'extorsió dels promotors a l'administració pública, per urbanitzar hotels i casinos al parc agrari del Llobregat o al camp de Tarragona. En el revers es situen.

En comptes d'abordar les problemàtiques associades al turisme, s'estan estenent a la resta de la ciutat

Així doncs, veiem com la ciutat comuna és expropiada de manera selectiva a través de l'augment de preus de l'aigua i del transport públic, la privatització de serveis i el tancament d'espais públics, la reconversió indiscriminada d'habitatges en allotjaments turístics i el mercadeig amb les nostres dades. Tot això, unit a d'altres formes d'extorsió i explotació, ja sigui a través del crèdit hipotecari, la baixada de salaris o la manca de treball remunerat. ◀

PERSPECTIVA

El Parlament Europeu i el segrest d'Europa

Silvio Falcon

 Politòleg i membre de
 Finestra d'oportunitats
 @silviofalcon

La mitologia grega ens explica la història d'Europa, una dona fenícia seduïda i posteriorment segrestada per Zeus, convertit en animal: un toro. Zeus la porta a l'illa de Creta, on esdevé reina, després que el déu grec desvetlli la seva veritable identitat. L'Europa dels mites grecoromans és molt diferent de la que coneixem avui dia: després de segles de guerres, actualment, vivim el període de pau més llarg de la història del continent (amb la vergonya d'episodis com el de Bòsnia, però). Ara, els conflictes acostumen a solucionar-se votant (o això sembla) i per això estem convocats a votar a les eleccions europees del proper 25 de maig.

"Les primeres eleccions des de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa", proclamen els mitjans hegemònics. I és que, diuen, votarem un Parlament Europeu amb més poders que mai i que legisla sobre més d'un 70% de les qüestions que afecten la nostra vida diària. No deixa de ser cert, però, que, abans, la cambra legislativa europea (representant de la ciutadania europea) encara tenia menys poder.

El disseny institucional de la Unió Europea deixa en un segon terme l'òrgan que representa la ciutadania

Els 751 diputats i diputades que seguira l'Eurocambra el proper juliol tindran la missió de representar la ciutadania enmig d'un esquema institucional confús i amb déficits democràtics importants. En primer lloc, el Parlament Europeu no disposa d'iniciativa legislativa; ha d'esperar que la Comissió Europea engegui el procés legislatiu per poder opinar sobre qualsevol qüestió. A més, com que rep la proposta de la Comissió *a posteriori*, s'ha de decidir quin és el redactat final de la normativa en un diàleg a tres bandes (*trilogues*, en anglès) entre el Parlament, la Comissió i el Consell. Tot plegat, una oportunitat perquè els *lobbies* d'interessos inconfessables puguin actuar sobre representants de les tres institucions. *Divide et impera*, que deia el cultisme emprat per Maquiavel a *El Príncep*.

/ FRANÇOIS PAGÈS

Per tant, el disseny institucional de la Unió Europea deixa en un segon terme l'òrgan que representa la ciutadania i que, en una veritable federació, hauria de ser el dipositar de la sobirania compartida pels pobles que la conformen.

Se'ns diu, especialment des de les files del PP i el PSOE, que aquestes eleccions europees són diferents perquè "escollirem el president de la Comissió Europea". Si bé a primer cop d'ull qualsevol observador interessat entendria que es tracta d'un sistema parlamentari (i, per tant, d'elecció indirecta de l'executiu a partir de majories polítiques parlamentàries), els problemes de l'afirmació van

més enllà. El Tractat de Lisboa diu clarament que no serà la ciutadania (ni tan sols els seus representants parlamentaris) qui escollirà el nou Barroso. Es recull de manera clara al punt 7 de l'article 9D del Tractat de Lisboa.

Prenent en consideració el resultat de les eleccions al Parlament Europeu i després de mantenir les consultes adients, el Consell Europeu proposarà un candidat al càrrec de president de la Comissió Europea al Parlament Europeu per majoria qualificada. El Parlament escollirà el candidat per majoria dels membres que l'integren. Si el candidat no obté la majoria necessària, el Consell Europeu

proposarà, dins el termini d'un mes i per majoria qualificada, un nou candidat, que serà escollit pel Parlament Europeu a través del mateix procediment.

Efectivament, la idea de nominar candidats a la presidència de la Comissió Europea no es basa en cap llei vigent. Simplement, forma part d'un pacte públic entre el Partit Popular Europeu, els Socialistes i els Liberals i Demòcrates per "garantir la governabilitat d'Europa". Curiosament, aquestes tres forces polítiques són les que han tingut representants a la Comissió Europea durant els dos mandats de Barroso.

D'altra banda, fins i tot podríem acceptar aquest nou funcionament. El més votat a les parlamentàries, automàticament, president de la Comissió. Imaginem-nos un empat tècnic entre el Partit Popular i els Socialistes al Parlament Europeu, com, de fet, preveuen totes les enquestes. Davant aquest escenari, tenim dues possibilitats. En primer lloc, un gran pacte europeu entre les dues grans forces, que posaria en qüestió tot el procediment (ja que demanaria l'elaboració d'un nou programa de govern per la Comissió). En segon lloc, l'acceptació d'un nou candidat o candidata que tingui més suport al Consell Europeu, on necessita una majoria reforçada per un segon intent. Efectivament, podríem tenir un president de la Comissió diferent de Juncker o Schulz. I als carrers de Brussel·les, un nom sona amb gran força: Christine Lagarde, actual presidenta de l'FMI.

Cal generar un contrapoder intern dins les institucions europees que sigui eurocrític

Rescatar Europa encara és possible. Una Europa líder en benestar que rescati les persones en lloc de les entitats bancàries és factible, però cada dia està més lluny. Tot i això, entenc que cal generar un contrapoder intern dins les institucions europees que sigui eurocrític i que, alhora, vulgui esdevenir una alternativa per construir una Europa nova. Cal desemascarar tots aquells que demanen el vot sense explicar que escollirem un Parlament sense iniciativa legislativa ni capacitat real per decidir el president de la Comissió. A partir d'aquesta crua realitat, podem posar-nos a construir una nova hegemonia; també començant pel Sud, des de la Creta on regnà Europa. ◀

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra, 08014 Barcelona**. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Independència i cens

 Pilar Laguna
El Raval, Barcelona

Si no estiguéssim governats per xarlatans que practiquen el despotisme polític i econòmic sense vergonya i per altres demagogs que ens venen fum mentre aprofiten el temps de mandat per fer els seus negocis, ja s'haurien pres mesures raonables pel que fa a la independència:

1. Fent coincidir les properes eleccions europees del 25 de maig de 2014 amb la consulta. Aleshores no n'hi hauria cap problema amb el cens: només caldria tenir-ne una còpia i aportar les urnes.

L'ANC, el voluntariat interventor de tot tipus i la Generalitat (mitjançant un acord urgent del Parlament) garantirien la legalitat de la consulta.

2. Si els resultats fossin favorables a la independència, es convocarien eleccions anticipades tot seguit (amb el mateix cens utilitzat per a les eleccions europees i la consulta), on l'opció a favor d'una república catalana independent suposa, sens dubte, la declaració unilateral d'independència consegüent.

No cal afegir que, mentrestant, el poble català s'hauria de mobilitzar per dotar de contingut social i econòmic un nou Estat que no sigui, ni molt menys, la versió catalana i censatària del despotisme neoliberal espanyol on, increïblement, els ciutadans no disposem ni de les dades poblacionals. ◀

PENSEM

Definir el 'nosaltres'

Víctor Alonso Berbel

 @valonsoberbel

Es estralls de la crisi han arribat a tots els àmbits de la societat, però no han afectat tothom de la mateixa manera. I doncs, a qui han afectat més? A nosaltres? No: a ells i elles, immigrants d'origen extracomunitari que, a més de perdre drets, han vist reduïts els seus ingressos un 27,5% entre 2008 i 2012, mentre nosaltres no arribàvem al 7,4%. Les notícies s'acumulen, però sembla que la societat espera en silenci que n'arribin més encara: a la pèrdua del dret a la sanitat o l'increment dràstic del risc d'exclusió social, darrerament, s'hi afegeixen les humiliacions i l'abús a les fronteres i els CIE. La paradoxa arriba quan les persones immigrants són considerades, sistemàticament, a tots els estudis demoscòpics, el col·lectiu vulnerable

que menys mereix ajudes públiques, segons les enquestades.

És en aquest punt que esdevé urgent definir el *nosaltres*: decidir a què atorguem el valor de la primera persona del plural. Categoritzar és una necessitat humana: les persones, com ha demostrat la psicologia, ens movem inevitablement entre el nostre grup (*nosaltres*) i els altres grups (*ells*). També tendim a considerar intrínsecament positiu allò que pertany a la nostra identitat social, al *nosaltres*, per defensar-ho amb més insistència: la nostra família, el nostre equip, la nostra associació. Però es fa difícil entendre per què insistim a excloure les immigrants del *nosaltres* social i és inevitable preguntar-se si aquesta exclusió no deu ser responsable, també, de la falta de mobilització en aquests temes. Ara que es parla tant del nostre poble i tan poc de la ciutadania, redefinir el *nosaltres* sembla un primer pas oblidat, però necessari, per la construcció d'un present de justícia. ◀

COM S'HA FET

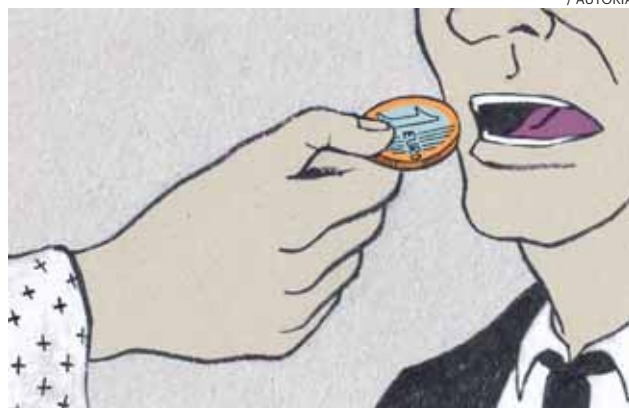

Aquesta setmana, estem més relaxades perquè venim d'una setmana de descans i això ens ha permès refredar els cervells, reactivar les neurones i omplir els pulmons d'aire fresc. Ja tornem a ser davant la pantalla treballant per tenir la nostra DIRECTA de cada setmana, que, en aquest cas, ve carregada de coses. El dimecres és Sant Jordi, trobareu la parada de la DIRECTA a la Rambla, a l'alcada del Museu de la Cera. Us esperem allà per si voleu subscriure-us, vosaltres i tota la vostra família, o comentar alguna notícia o, simplement, xerrar una estona. I el dissabte 26, celebrarem el vuitè aniversari de la DIRECTA. Vuit anys, 358 setmanes d'informació lliure sobre i des dels moviments socials. La celebració es farà a l'Ateneu Popular

9Barris a partir de les 22h de la nit. La gent de l'Ateneu posarà l'espai i les barres. La música, la posaran Ebri Knight, La Gozadera Orquestra i el Dj. Music Vastard. Les ganes de festa les haureu de posar vosaltres. Ah! I les batalletes i l'espai infantil van a càrrec dels més *puretes*. No hi falteu. Finalment, en la línia de millorar el projecte de la DIRECTA, el dia 30, farem una assemblea per parlar de l'estat de comptes del col·lectiu. L'economia sempre és un problema per als projectes socials i nosaltres no ens n'escapem, no som immunes a la crisi. Necessitem tot el suport que possible per tirar endavant aquest mitjà. Confiem que l'aconseguiem, però no és una tasca fàcil ni es fa sola. De moment, fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ AUTORIA

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)

Dipòsit Legal: G1-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona www.directa.cat

directa@setmanaridirecta.cat Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

 Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciat.

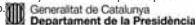
 No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

 Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

// Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'un llegítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, California 94305, USA.

L'espina dorsal de la Directa són les subscripcions. Tot i això, rebem una subvenció estructural de la Generalitat de Catalunya pel fet de ser un mitjà en llengua catalana, que suposa menys d'un 2% del pressupost. Per això hem de posar el seu logotip.

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUISOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Víctor Yustres
Així està el pati Quique Badia **Impressions** Adrián Crespo i Isa Benítez **Quaderns d'Il·lacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Josean Llorente i Carles Biano **Agenda** Roger Costa Puyal **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet, Víctor Serri i Noa Morales **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Ferran Doménech **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes **COORDINACIÓ WEB** Manel Ros

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 22

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS

Gerard Batalla:

“Els procediments per exercir la sobirania popular fallen”
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Buscant històries a través de les dades
pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lustració 190

DIRECTA 358
23 d'abril de 2014

IL·LUSTRACIÓ:
Manuel Clavero

A FONTS | HISTÒRIA DE LA SIMBOLOGIA FEIXISTA A MONTSERRAT

Les males companyies de la Moreneta

Durant setanta-cinc anys, la mare de Déu de Montserrat ha viscut acompanyada de dues grans banderes ‘rojigualdas’, que van ser ofrenades durant la dictadura del general Primo de Rivera i al final de la Guerra Civil. A més, el terç de requetès de la Mare de Déu de Montserrat, donant de la segona d’aquestes banderes, disposa d’una cripta dins el recinte de l’abadia, construïda entre 1958 i 1961, on descansen els 317 requetès morts mentre combatien contra la República. Lluny de donar un nou significat a aquesta simbologia feixista, la comunitat benedictina permet que, cada any, l’anomenada Hermandad de Excombatientes del Tercio de Requetés Virgen de Montserrat commemori la participació dels voluntaris carlistes catalans a la Guerra Civil al costat de Franco.

Jordi Bigues
afons@directa.cat

Quan les visitants de la basílica de Montserrat fan cua al cambriol per pujar a contemplar i besar la mà de la Moreneta, al primer replà, entre les seqüències de graons que porten al tron de la Mare de Déu, troben una vitrina d’honor. Les llargues cues dels caps de setmana permeten contemplar la sumptuosa vitrina amb més detall: dues banderes *rojigualdas*. Una és de l’any 1929, ofrena de les *diputaciones españolas* de la dictadura del general Primo de Rivera; la segona, del 1939,

Les obres de la cripta es van iniciar l’1 de maig de 1958, quasi vint anys després de posar la primera pedra

ofrena d’una unitat militar feixista, l’anomenat Tercio de Montserrat. Consternades, nombroses feligreses i visitants han demanat la retirada dels dos símbols als monjos, des de fa anys.

Les banderes han estat retirades, discretament, sense gaire explicacions, fa cinc o sis mesos, explica un membre de la comunitat benedictina

que en revela la destinació temporal: el Museu de la Indústria Tèxtil Llana de Sabadell. Ara, només en queda una boirosa referència. A la base de la vitrina, on hi havia els peus dels pals de les banderes, es pot llegir: “Bandera de les diputacions, en procés de restauració” i “Bandera del Terç de la Mare de Déu, en procés de restauració”.

Dues banderes polèmiques

La primera bandera, tal com diu un rètol adjunt a la gran vitrina, va ser ofrenada per les diputacions espanyoles l’any 1929. Cal recordar que la Mancomunitat de les quatre diputacions catalanes va ser dissolta l’any 1925, deu anys després de la seva creació, pel dictador i general Miguel Primo de Rivera, cosa que va significar la supressió de l’única institució catalana de govern des de la pèrdua de la Guerra de Successió.

La segona bandera *roja y gualda* va ser ofrenada per la columna militar feixista anomenada Tercio de Requetés Virgen de Montserrat, que reunia requetès i feixistes catalans abans i durant la Guerra Civil. Precisament, el deteriorament dels escuts de la *gallina* d’aquesta bandera –nom popular, potser classista i masclista, de l’àliga imperial franquista– ha estat l’excusa per retirar-la amb la intenció d’iniciar la seva “restauració”, “ja que sembla

que queia a trossos”, explica el frare benedictí. El 8 d'octubre de 1939, la bandera, “*laureada por el general José Moscardó*”, va ser dipositada a Montserrat com a ofrena. El lliurament es va fer amb una parada militar en què “*los monjes benedictinos salieron a recibirlos con el mismo ritual de antaño cuando recibían a los guerreros de las cruzadas*”. Entre aquests monjos, hi havia l'abat Antoni M. Marcet (1878-1945) i el que el substituiria a la seva mort, Aureli Maria Escarré (1908-1968).

A banda d'aquestes dues banderes, la senyera catalana també les acompanyava dins la vitrina, on ara resta sola. Hi va ser incorporada fa vint-i-dos anys, el 1979. La seva presència i la procedència desconeguda la converteixen en una cortina per amagar les altres dues banderes, col·locades en segon terme. Durant el franquisme i catorze anys de transició, la vitrina de les tres banderes va guardar les dues primeres, tot i que estava feta per posar-n'hi una: es tracta d'un espai d'un metre i mig d'ample i gairebé dos i mig d'alçada, aproximadament.

Aquelarre nacional feixista

El 15 de març, els requetés van descobrir que la seva bandera havia desaparegut, després de passar 75 anys a la basílica. Aquell dia, l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler i Canals,

saludava la reunió anual de l'Hermandad de Excombatientes del Tercio de Requetés Virgen de Montserrat. Es tracta de la cita anual de l'entitat –amb la d'enguany, ja en van 58–, convocada discretament i que reuneix gent relacionada amb els excombatents carlistes. L'última trobada va començar aviat i amb la salutació de l'abat. Després, a les 9:30 hores, va començar un viacrucis i un respons de difunts a la capella de la cripta. Finalment, es va celebrar una missa a la basílica i un dinar de la germandat.

Els organitzadors, fent referència a una convocatòria anterior, afirmen: “*Cada año hay más presencia de juventud. Promesa, sin duda, de continuidad de la hermandad y de conservación de nuestros monumentos de Montserrat, Codo i Vilalba dels Arcs en recuerdo de los que, precisamente con esa edad, dieron su vida por Dios, el Rey, las Tradiciones de Cataluña y las Españas Forales*”.

La cripta invisible

El mateix dia de l'ofrena de la bandera dels requetés a la basílica, el 8 d'octubre de 1939, es va posar la primera pedra de la cripta del Tercio de Requetés Virgen de Montserrat, un monument funerari que es va anticipar i va servir de referència a la construcció del Valle de los Caídos de Madrid. La cripta està situada a la plaça dels Apòs-

Porta de la cripta del Terc de Requetés de la Mare de Déu de Montserrat -

Jordi Bigues

tols, l'esplanada d'accés a l'abadia de Montserrat, just al costat de l'aparcament d'autocars, a l'inici del camí dels Degollats. Destaca pels arcs romànics, imitació d'un claustre en forma circular, que convoquen davant l'espadat. El suport, ara eliminat, per posar la bandera roja y gualda estava instal·lat de cara al sol.

Les obres de la cripta es van iniciar l'1 de maig de 1958, quasi vint anys després de posar la primera pedra, promoguda per l'Hermandad de Excombatientes del Tercio de Requetés de Nuestra Señora de Montserrat, entitat constituïda dos anys abans de l'inici de

cròniques de l'època, “acceptó complacido la llave de la cripta comprometiéndose a guardar celosamente el gran tesoro de amor a la Moreneta”.

L'evolució de l'abat Escarré

L'aleshores abat mantenia unes relacions excel·lents amb el dictador Francisco Franco i la seva muller, Carmen Polo, amb els quals es va reunir en diverses ocasions, fins i tot *bajo palio*, a l'entrada de la basílica. Franco considerava Escarré com una persona propra i el seu desig era fer-lo abat del Valle de los Caídos. A la vall de San Lorenzo del Escorial, hi ha prop de 50.000 cadàvers, milers dels quals són catalans, custodiats per benedictins, el mateix orde religiós que el de Montserrat.

Més endavant, Escarré es va distanciar del règim, cosa que el va dur a l'exili el març de 1965 i a la seva destitució com a abat per part de l'orde. En unes declaracions publicades el 14 de novembre de 1963 al diari francès *Le Monde*, Escarré s'havia manifestat obertament a favor de les llibertats democràtiques. L'abat va expressar el seu distanciament poc després d'haver participat a la inauguració del particular Valle de los Caídos català. De fet, el primer distanciament amb el franquisme va ser la celebració de les festes d'entronització de la Mare de Déu, l'any 1947, data de referència de

- **El 1935, les unitats armades de requetés ja s'havien reunit a Montserrat, amb la benedició de la comunitat benedictina** -

la construcció. Els diners necessaris per les obres es van reunir per subscripció popular i ajudes oficials. Tres anys després, el 20 d'abril de 1961, es van traslladar a la cripta les restes dels 317 requetés morts en combat contra la República, la democràcia i a favor de la teocràcia. El 29 d'abril d'aquell any, l'abat Escarré va consagrar l'altar sota el qual hi ha enterrat el capellà militar Ramón Carrera Iglesias, mort al front de guerra contra la República. Aquell dia, l'abat Escarré, segons recullen les

La cripta dels feixistes

El conjunt monumental de la cripta del Tercio de Requetès Virgen de Montserrat, que a hores d'ara passa tan desapercebut, inclou una escultura d'un requetè caigut, obra de l'escultor S. Casañas. En una làpida arrencada, es podia llegir la dedicatòria: "Recorda el seu exemple i sacrifici. Terç de Requetès de Nostra Senyora de Montserrat 1936-1939".

L'edifici de la cripta, obra dels monjos Pere Busquets (1925-2007) i Crisòleg Picas (1922-2013), va ser decorat per Santiago Padrós (1918-1971), sota la direcció del monjo Celestino Gusi. L'ara anomenat – ecclèsiàticament – edifici dels apòstols té una planta circular, amb un recinte interior on hi ha l'altar, envoltat

per l'espai dedicat als enterraments. Ambdós espais estan encerclats per un deambulatori, al qual s'accedeix des de la porta d'entrada.

Als costats de la porta d'entrada, hi ha dues inscripcions en ferro forjat amb fragments de l'Evangeli segons Sant Joan (Nou Testament) –“Ningú no té amor major que el de donar la vida pels amics”– i del Llibre dels Macabeus (Antic Testament) –“És millor morir a la guerra que contemplar les calamitats del nostre poble i del santuari”.

La capella circular està coronada per una volta decorada amb un mosaic que representa un cel estrellat amb estels d'or, en record dels 317 morts enterrats que hi ha a la cripta. La decoració està formada

per mosaics d'inspiració bizantina i relleus de ceràmica. L'altar està presidit per una imatge de la Mare de Déu de Montserrat, protegida en forma de mosaic per les imatges de l'àngel del Paradís i l'arcàngel Gabriel.

A l'entrada de l'espai, hi ha les restes dels difunts en caixes de pedra. Dues llosets negres tenen els noms escrits en lletres versals. Al deambulatori, hi ha un parell de vitrines amb records, documents i banderes de caràcter feixista. Al mur interior que tanca les tombes, hi ha les torze estacions del viacrucis, simbolitzades per creus de ferro forjat. Un faristol de pedra i ferro forjat subjecta el llibre d'honor, amb tapes de roure i bronze, on hi ha les imatges del 317 morts.

Monument al Terç de Requetès de la Mare de Déu de Montserrat
-
Roger Suso

la mobilització cristiana i catalanista contra el franquisme.

Entre les veus de desprestigi que es van alçar contra Escarré, ofensiva dirigida pel diari *Arriba*, hi havia la de l'abat de l'abadia Santa Cruz del Valle de los Caídos, Justo Pérez de Urbel (1895-1979), que, a més de ser-ne el primer abat, era conseller nacional del Movimiento i procurador en Corts. Pérez de Urbel va qualificar Escarré de "personalidad intrigante y enredadora".

El monestir durant la guerra

Aran de la sublevació militar del juliol de 1936, l'abadia de Montserrat va ser emparada per la Generalitat de Catalunya per evitar l'assalt de les milícies dels voltants, en especial, del Comitè Revolucionari de Monistrol. De fet, el comitè de confiscació va arribar minuts abans que els camions de milicians procedents de Terrassa, Molins de Rei, Monistrol i Olesa disposats a registrar el convent, on es deia que s'amagava un dipòsit d'armes contra

la República. La comunitat, aleshores formada per 240 persones, es va dissoldre i dispersar, víctima de la persecució política. A diferents indrets de Catalunya, un total de 21 monjos de Montserrat van ser assassinats per escamots armats. El convent custodiava enterrats onze cadàvers recuperats d'aquests monjos. El 13 d'octubre de 2013, en una celebració a Tarragona, els 21 monjos de Montserrat assassinats van ser beatificats com a màrtirs, entre els 522 Màrtirs d'Espanya del segle xx.

Una unitat d'origen paramilitar

El Terç de Requetès de la Verge de Montserrat va ser una organització paramilitar carlista d'autodefensa i de xoc, una unitat militar organitzada dins l'exèrcit franquista el desembre de 1936, formada per pròfugs catalans de la zona republicana. Durant la Guerra Civil, els terços carlistes van arribar a reunir 60.000 requetès, organitzats en una quarantena de terços: divuit de bascos (d'ells, 10 de navarresos), vuit de castellans, set d'andalusos, sis d'aragonesos, dos d'asturians i un de català.

Els requetès van ser els soldats carlistes de la Primera Guerra Carlina (1833-1840). A principis del segle xx, la força paramilitar carlista va adoptar aquest nom i, més tard, les forces carlistes que van participar en el bàndol franquista durant la Guerra Civil van ser anomenades així. El 1935, les unitats armades de requetès ja s'havien reunit a Montserrat, amb la benedició de la comunitat benedictina. D'aquí la creença que, al convent, s'hi amagaven armes.

Iniciada la guerra, els revoltats voluntaris van constituir unitats militars. La del terç de Montserrat va entrar en combat a la batalla de Belchite, l'agost de 1937. Disposava de 180 homes, però les nombroses baixes sofertes van portar gairebé a la dissolució de la unitat. El terç va ser recompost i va entrar a combatre a primera línia de foc.

Després de la missa del dia de Santiago de 1938, el terç va ser traslladat al capdavant de Gandesa, després d'un viatge extenuant de tres dies. En aquell moment, el terç estava compost per més de 850 homes, enquadrats a la 74 divisió facciosa.

Al municipi de Villalba dels Arcs (a la comarca de la Terra Alta), un monument guarda la memòria del 16 d'agost de 1938, quan van ser escombrats per les metralladores republicanes, que van deixar únicament nou homes útils per al combat, dels 850 que van arribar al capdavant de Gandesa el 30 de juliol de 1938.

Després, van ser enviats a Extremadura, allunyats per Franco del front català per restar-los protagonisme. Els falangistes van convèncer Franco que els carlistes, entre ells, parlaven català. Amb l'ocupació militar de Catalunya, el terç va ser dissolt i els requetès presentats com a *buenos catalanes*.

Gerard Batalla:

“Els procediments per exercir la sobirania popular fallen”

Una coalició entre PSC, CiU i PP va bloquejar, el 2009, la tramitació parlamentària d'una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) impulsada per Som lo que Sembrem que demanava la prohibició dels cultius transgènics. Un any més tard, el govern espanyol, amb José Luís Rodríguez Zapatero al capdavant, va tombar la ILP Televisió sense fronteres, que apostava per l'intercanvi de ràdios i televisions entre els territoris que tenien una mateixa llengua. El mes de març de l'any passat, la majoria absoluta del PP també va blocar una ILP presentada per la PAH i altres entitats socials i sindicals que exigia la paralització immediata dels desnonaments i l'impuls de la dació en pagament. El Multireferèndum 2014 neix per fer front a aquesta situació. El projecte treballa per organitzar una consulta múltiple que permeti recuperar el posicionament de la societat catalana no només en relació amb les ILP paralitzades per les institucions parlamentàries, sinó també amb aquells temes d'interès popular i ciutadà. Gerard Batalla n'és un dels impulsors. Nascut a la Sentiu de la Sió (la Noguera), Batalla s'ha significat per la lluita contra els transgènics i per la defensa del món rural. Ara, treballa de pagès, fa agricultura ecològica des de l'explotació familiar i, des de 2008, s'ocupa del projecte de conservació del patrimoni agrari Cultures Trobades.

Joana Soto
mirall@directa.cat

D'on surt la proposta de fer un referèndum múltiple?

La idea del Multireferèndum surt d'un procés d'acumulació de la lluita contra els transgènics. Fa deu anys, el PP va aprovar –per majoria absoluta– la transposició d'una directiva europea sobre els transgènics perquè fos més fàcil

–
“Pensàvem que era oportú reivindicar que el poder de decisió ha d'estar en mans de les persones i no dels estats o l'alta política”
 –

cultivar-los a l'Estat espanyol. Arran d'això, va néixer la plataforma Transgènics Fora, que va fer moltes accions directes i de desobediència contra els cultius modificats genèticament. A Lleida, vam segar un camp de l'IRTA per denunciar que l'administració estava investigant amb blat trans-

gènic sense informar la societat i d'esquenes a la pagesia. També ens vam tancar a la subdelegació del govern. I d'aquí neix Som lo que Sembrem, una estratègia que es posa en marxa quan veiem que l'acció directa ha servit per difondre el tema, però no perquè hi hagi una resposta política. Ens havíem convertit en un col·lectiu força criminalitzat i vam veure la necessitat de tornar a sumar gent a la lluita. Per fer-ho, vam plantejar la necessitat d'impulsar una Iniciativa Legislativa Popular sobre els transgènics. La ILP era un intent de tornar a connectar amb la gent i d'establir una aliança entre la pagesia i les consumidores i els consumidors per portar la problemàtica al Parlament. La història és força coneguda: ens la van tombar, no ens en vam sortir. Vam recollir 106.000 signatures i vam fer més de 1.000 accions al territori, però va pesar més la pressió dels lobbies i, a més, PSC, PP i CiU es van aliar per presentar una esmena a la totalitat de la ILP. Aquell dia, vam patir una humiliació, però el sotrac ens va fer tornar al carrer, que, de fet, és el nostre terreny habitual. El carrer o el tros, més ben dit!

for
Dànae

D'aquesta derrota, en surt una nova oportunitat?

Exacte. Quan sortim del Parlament, diem que ens han fet fora però que, tard o d'hora, hi tornarem. Al cap d'uns mesos, vam fer una assemblea a Bellpuig, on vam reflexionar sobre el problema de la sobirania, que s'havia posat sobre la taula amb la ILP. No som nosaltres qui decideix les polítiques que ens afecten, sinó que ho fan els *lobbies* mitjançant els seus intermediaris polítics. Aquell dia, vam decidir que Som lo que Sembrem no només lluitaria contra els transgènics, sinó també per una altra manera de fer política i per una democràcia molt més de base. D'aquí neix la proposta de fer un referèndum. Ara bé, ens trobàvem amb un problema. A Catalunya, no hi havia cap eina per fer-ho. Aquest moment va coincidir amb la llei de consultes referendàries impulsada pel tripartit. La llei permetia que una iniciativa com la nostra es pogués sotmetre a consulta, però, prèviament, calia que l'Estat l'autoritzés; després, s'havien de tornar a recollir les signatures i, finalment, la consulta no era vinculant. Això no ens va satisfer. Aquest procés va coincidir amb una altra assemblea a Tornabous, on ens vam trobar la gent de Som lo que Sembrem i de la plataforma Aturem el Fracking, que havien fet una reflexió similar a la nostra: no hi ha eines i soles no podem. D'allí va sortir la idea del Multireferèndum. Per què no ens plantegem la possibilitat de cooperar i llançar una convocatòria que pugui encabir altres col·lectius i altres problemàtiques?

I amb qui vau decidir sumar?

Nosaltres no sumem amb ningú. Nosaltres sempre diem que volem multiplicar perquè la qüestió de la sumatòria està superada. Ara, es tracta de recombinar-nos i mutar de forma.

El Multireferèndum aplega causes tan diverses com els aliments transgènics, el deute il·legítim o la gestió de l'aigua. Pots explicar quines són les lluites que hi conflueixen?

Quan vam començar el procés del Multireferèndum, ens vam trobar que hi havia algunes ILP que, després de ser rebutjades, s'havien dissolt i altres projectes, com la PAH, que sí que estaven interessats en la proposta, però estaven embrancats en altres campanyes i no podien deixar tot el que estaven fent per entrar al Multireferèndum. Per tant, hem hagut de ser una mica flexibles i ens hem obert a altres

“La independència és poder construir-nos com a poble sense que ningú ens tuteli”

temàtiques. Els temes que han entrat a l'edició actual, ho han fet per cooptació i per afinitat. Si anem per temes, tenim Som lo que Sembrem, que preguntarà sobre els transgènics; després, hi ha la Xarxa per la Sobirania Energètica, que agafa el relleu de la plataforma Aturem el Fracking i preguntarà sobre la sobirania energètica: el sector energètic ha d'estar controlat per la ciutadania o ha d'estar en mans d'empreses privades? La tercera pregunta parteix d'un context en què els processos polítics que determinen la majoria de les polítiques estan influenciats per l'endeutament de l'Estat. La CUP i la Plataforma Ciutadana per l'Auditoria del Deute promouen la pregunta sobre si s'ha de pagar el deute o no. I per últim, la quarta qüestió preguntarà si les comissions promotores d'ILP han de tenir dret a un referèndum vinculant.

Quina relació teniu amb el territori?

El Multireferèndum permet que cada territori inclogui una pregunta d'àmbit local. Lleida preguntarà sobre la necessitat de remunicipalitzar la privatització de l'aigua. El Tarragonès, l'Alt Camp i el Baix Camp, sobre el projecte de BCN World i el Gironès, el Baix i l'Alt Empordà, el Pla de l'Estany i la Selva, sobre un projecte concret de les línies de Molt Alta Tensió.

Per què feu coincidir el Multireferèndum amb les eleccions europees?

Ens va semblar que el context era favorable. Durant aquest any, s'ha apel·lat molt al dret a decidir i nosaltres entenem que, posats a decidir, ho hem de poder decidir tot. En aquest sentit, pensàvem que era oportú aprofitar aquest cicle d'obertura i reivindicar que el poder de decisió ha d'estar en mans

“El Multireferèndum del proper 25 de maig permet que cada territori inclogui una pregunta d'àmbit local”

de les persones i no dels estats o l'alta política. També ho vam fer coincidir per una qüestió de calendari. No volíem arribar a l'onze de setembre de 2014. Un altre motiu és que pretenem optimitzar els recursos que es mobilitzen per la campanya de les eleccions europees i, finalment, cal tenir en compte que el Multireferèndum és fruit de diferents bloquejos i reivindica una altra manera de fer política, que la presa de decisions estigui en mans de la gent. Un dia fantàstic per reivindicar això és el dia de les eleccions al Parlament Europeu, que és el menys democràtic que hi ha. Volem reivindicar la política de proximitat i la política directa justament el dia que s'escaifica tot el contrari.

Logísticament, com s'organitzarà el Multireferèndum?

Posarem gran part de les energies en el dia 25 perquè és el dia que volem fer una demostració del poder de la ciutadania organitzada. Aquest dia, intentarem que cada poble o cada barri tingui una taula i pugui votar. També pensem que s'han de buscar fórmules que reforcin la participació i, per tant, qui vulgui podrà votar el dia 25 a peu de carrer, ens deixin o no. Una setmana abans, del 17 al 24 de maig, iniciarem el vot anticipat, a través del qual els bars, casals, mercats, etc. podran tenir una mesa de vot. Ara, el que busquem és que ens ajudi molta gent i que les persones interessades entrin a la pàgina web del Multireferèndum i donin d'alta una taula. El més innovador és que, a banda del vot presencial, proposem un vot electrònic, que es podrà emetre del 23 d'abril al 16 de maig. Podran votar totes les persones majors de setze anys residents al Principat.

I després del 25 de maig, què?

Hem detectat que, a escala local i nacional, els procediments per exercir la sobirania popular fallen. Si no hi són, els hem de construir i posar-los en pràctica una vegada i una altra. Ens agrada reivindicar la tradició del nostre poble, que decideix, s'organitza i no vol dependre de ningú altre. Volem que el Multireferèndum sigui una eina que, posteriorment, puguin aprofitar altres col·lectius que tinguin la necessitat de preguntar. El que perseguim és fer objectiva la necessitat d'un poble i demostrar que ens podem organitzar, poble a poble, racó a racó. El primer que hem de fer, ara, és demostrar que volem i podem autodeterminar la nostra vida i que la independència és justament això: poder construir-nos com a poble sense que ningú ens tuteli i ens digui quin ha de ser el nostre futur. I, per fer-ho, necessitem gent, molta gent que ens doni un cop de mà.

Buscant històries a través de les dades

Internet i la informatització de la societat generen una quantitat ingent de dades que, tractades amb les eines adequades, proporcionen un coneixement gairebé impossible d'imaginar fa pocs anys. El repte de gestionar tanta dada es tracta des de diferents disciplines, entre elles, el periodisme. Treballar-hi ens permet tenir una alternativa al periodisme de declaracions i filtracions per buscar noves històries. Cal, com sempre, rigor, interpretació i feina.

Eduard Martín-Borregón

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

El nom de *periodisme de dades* és enganyós i incorrecte. El periodisme sempre ha treballat amb dades, ja sigui per mesurar la possessió de la pilota en un partit de futbol, predir els resultats electorals o analitzar les xifres dels pressupostos. Un nom més apropiat seria periodisme induït per dades o periodisme de bases de dades, però periodisme de dades és més atractiu i fàcil de recordar. Comencem pel principi, el periodisme de dades és hereu dels treballs del periodisme de precisió i del CAR (Computed Assited Reporting). El primer que va fer periodisme de precisió va ser Philip Meyer, que, a partir de 800 enquestes que havia fet ell mateix, va demostrar que el factor fonamental de les revoltes de Detroit de 1967 era la pobresa i no l'origen de la ciutadania. Tota aquesta feina, la va fer a mà i pràcticament sense cap ajuda tecnològica.

Avui, el problema no és l'accés a les dades, sinó com destriar les que ens interessin per aconseguir coneixement

El 1992, Steve Doig, referent del CAR, va demostrar que les donacions de les constructores als partits polítics havien fet baixar el rigor de les normes d'edificació a Miami. L'origen de la investigació es l'huracà *Andrews*, que va destrossar la casa de Doig, entre moltes altres. La sorpresa del periodista va ser que casa seva, més nova i situada més lluny del centre de l'huracà, havia caigut, mentre que les cases més velles i que es trobaven més a prop de l'ull es mantenien dempeus. Va poder demostrar la relació després de crear les dades climatològiques, de construcció de finques, d'afectació per l'huracà, les donacions de partits i els canvis en les lleis de construcció. Amb aquest treball, Doig va guanyar el Pulitzer l'any següent.

El salt del periodisme de precisió al CAR va ser tecnològic, tot i que els ordinadors de l'any 1993 eren menys potents i usables que qualsevol telèfon intel·ligent. El pas del CAR al periodisme de dades és Internet. La xarxa permet accedir a una quantitat ingent de dades, el problema no és l'accés, sinó com destriar les que ens interessin per aconseguir coneixement. A més, la capacitat de guardar i processar dades s'ha multiplicat i es multiplica de manera exponencial. La capacitat que tenim avui amb un full de càlcul sobrepassa qualsevol ordinador que tingués Doig l'any 1992.

Ciutadanes en mans de dades

L'inici d'un projecte de periodisme de dades, com el de qualsevol projecte en periodisme, és una pregunta. Aquesta pot ser induïda per un fet noticable, la descoberta d'una nova font de dades o l'aprenentatge d'una nova tècnica que

Trobada sobre periodisme de dades al Medialab-Prado de Madrid el 12 d'abril de 2012

ens permet accedir a unes dades fins ara inacessibles. Poques vegades es troba una base de dades neta i llesta per explicar una història diferent. El procés requereix paciència i constància.

Un bon exemple d'aquesta evolució són els projectes *El BOE nuestro de cada día*, *El indultómetro* i *Quien Manda* de la Fundación Ciudadana Civio. El Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) és una de les fonts d'informació més importants de l'Estat espanyol, però la seva inaccessibilitat (està en PDF) i el seu llenguatge críptic fan que sigui poc consultat pel públic no especialitzat. Tot i així, dins seu, conté les entranyes de l'Estat i, sovint, amaga informació rellevant que intenta passar desapercibuda.

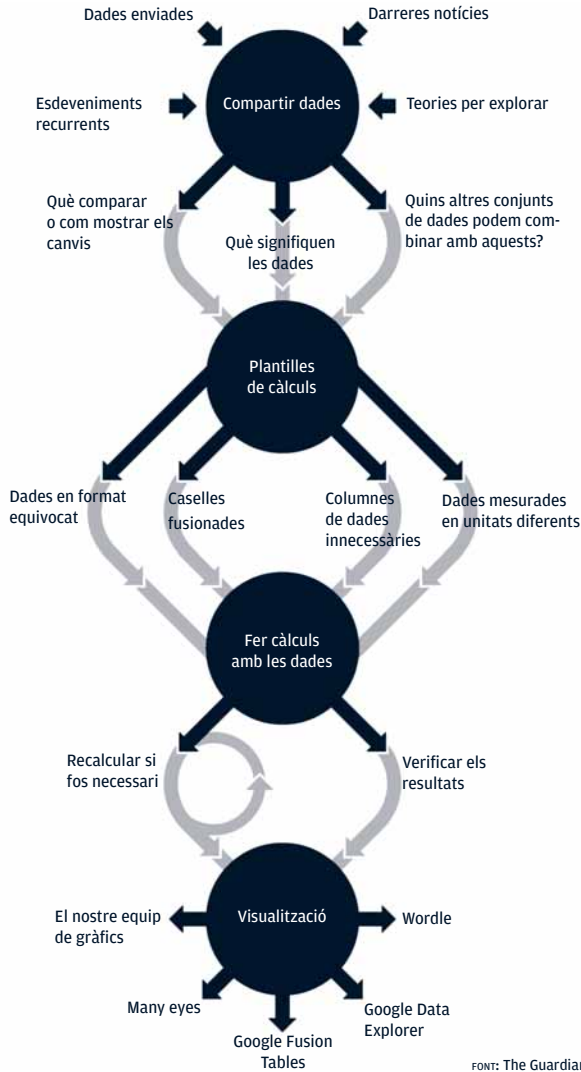
El procés de treball

El primer projecte de Civio en aquesta línia va ser *El BOE nuestro de cada día*: la periodista Eva Belmonte

llegeix el butlletí cada dia i n'extreu la informació més destacada que no surt en forma de notícia. Es tracta d'un procés lent i impossible d'estandarditzar a través d'ordinadors, ja que el context i l'anàlisi humana és imprescindible. Tot i això, a partir de tècniques informàtiques, sí que es poden extreure informacions exactes i, per exemple, conèixer les persones indultades.

El indultómetro és una pàgina web que mostra tots els indults del govern espanyol des de 1996. Cada dia, un programa llegeix automàticament el BOE cercant la paraula *indulto* i n'extreu la informació més rellevant (a excepció del nom, que no poden publicar arran de la llei de protecció de dades). El projecte, absolutament automatitzat, ataca el BOE com a font d'informació, però deixa moltes parts sense analitzar i, sobretot, sense context.

Procés del periodisme de dades

FONT: The Guardian

Oferir la fotografia més àmplia possible de la relació de les elits polítiques i econòmiques és l'objectiu de *Quien Manda*. El projecte agafa les dades del BOE, però també de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, del Butlletí Oficial del Registre Mercantil i de mitjans de comunicació, per documentar les relacions. Proporcionen dades, però també un context a partir del qual es poden treballar i explicar les històries que tenen penjades al bloc. Ens podem passar hores mirant el perfil i les relacions d'Isidre Fainé.

El periodisme de dades és periodisme, però afegeix habilitats informàtiques i de disseny a les nocions tradicionals d'ètica, rigor, coneixement de l'entorn, bones fonts i també una dosi de científics socials. L'objectiu final ha de ser el mateix: que la informació ens ajudi a transformar el món.

Diners i solidaritat

Land Quest, exemple de periodisme de dades, mapa les relacions entre els negocis i l'ajuda als desenvolupament a Kenya.

Land Quest és un projecte que pretén entendre els fluxos monetaris que arriben a Kenya provinents de l'Estat espanyol i la Unió Europea, tant per l'ajuda al desenvolupament com per fer negocis. El projecte vol mapar aquestes relacions, entendre què està passant i veure si, des del punt de vista macro, la cooperació té una voluntat transformadora o es tracta d'un maquilatge.

Per fer aquest treball, es van buscar les dades de cooperació internacional de l'Estat espanyol, públiques des de l'any 2000. Anàlitzant les diferents partides que es destinen a Kenya, una de les inversions més estables són els projectes relacionats amb l'aigua, ja sigui perquè faciliten l'accés a aquest bé de manera estructural (pous, potabilització, accés) o per la seva relació amb la higiene personal bàsica. A moltes regions de Kenya, l'aigua és un bé escàs i preuat, fonamental tant per la vida com pel desenvolupament econòmic i social de la zona.

Aquestes dades es contrasten amb la balança de pagaments entre Kenya i la Unió Europea i es descobreix que els principals negocis entre Europa i Kenya són el te, les flors i el petroli. Altres sectors molt interessants com les armes i el turisme en queden fora, però, desafortunadament, no s'exigeix que les empreses siguin tant transparents com les ONG. El treball de camp comença a partir de l'anàlisi de les dades, una aproximació que no podríem haver fet sense elles. El treball ha estat elaborat per una periodista americana (Eva Constantaras), dos periodistes europeus (Eduard Martín-Borregón i Daniele Grasso) i dos periodistes kenyans (Baron Shitemi i Tole Nyata). La idea no és que un grup d'estrangers arribi a un país desconegut i, màgicament, trobi solucions, sinó fer un treball previ de documentació i anàlisi per fer una investigació conjunta, aprofitant els avantatges de tenir un equip ampli i divers a l'hora de preguntar i pressionar.

El te no afecta l'aigua i les condicions laborals de les treballadores, tot i que són millorables, no són les pitjors d'un país on els sindicats tenen una presència molt baixa. En canvi, les plantacions de flors són molt opaques i contaminants. Les flors són un ésser viu, però no es consideren aliment i, per tant, s'escapen de la majoria de controls de qualitat exigits en la resta de vegetals comestibles. Els pesticides i els herbicides que s'utilitzen per tractar les flors contaminen les aigües. L'explotació de les treballadores, ja sigui per les hores de feina, els riscos laborals o els atacs sexuals, és constant. Les flors, quan arriben a Holanda (principal exportador mundial d'aquest producte), perden la nacionalitat i la consumidora final no té coneixement de la seva procedència.

Turkana, un llac que fa frontera amb Somàlia i Etiòpia, és una de les zones més problemàtiques del país. Fam, sequera, guerrilles i un destí habitual de la cooperació espanyola, europea i mundial. Accedir i potabilitzar l'aigua és un projecte de cooperació habitual. Només Oxfam ha construït més de 100 pous en aquesta zona. Però, des de fa poc menys d'un any, s'hi ha trobat petroli i, per accedir-hi, cal passar a través de l'aqüífer i contaminar l'aigua. L'impacte ecològic encara és desconegut, el que es pot afirmar és que tots els pous quedaran contaminats. Tota o gairebé tota la inversió en ajuda al desenvolupament relacionada amb l'aigua en aquesta zona restarà inservible.

Per explicar aquesta història, es fa servir un mapa de país, on es poden veure els diferents elements clau barrejant els punts on hi ha projectes de cooperació amb les granges de flors i les extraccions de petroli i geolocalitzant totes les històries. Cadascun dels articles tractats conté dades contextualitzades que ajuden a explicar la problemàtica i es presenten tant per escrit com a través de visualitzacions. L'objectiu final és poder afirmar que els dos fluxos monetaris entren en contradicció, sobretot perquè, allà on hi ha negocis, la cooperació deixa d'interessar.

Darth Vader o la banalització del mal

FOTOGRAFIA: Carla Moral

Vivim uns temps d'asimetries en què la cara dura i brutal del sistema es manifesta amb tota la seva cruïda. Asimetries que remetent a desigualtats i a un percentatge creixent de persones a les quals se'ls expropia la vida. Mancat de legitimitat per poder mantenir-se, el sistema s'escuda cada cop més en l'ús de la força. La repressió està adquirint formes de sofisticació psicològica que esparveren per la seva banalitat. Fa pocs dies, hem sabut que els antidisturbis de la policia del Brasil faran servir màscares inspirades en el dolent de *La Guerra de les Galàxies*. Faria riure si no tinguéssim present que serà la nostra cara o la d'alguna com nosaltres, la que es reflectirà a les seves viseres.

Cal un procés de deshumanització de l'altre per perseguir-lo amb una porra a la mà, per disparar-li bales de goma o gasejar-lo. En aquest joc de reflexos, cal oblidar,

de pas, la pròpia condició humana. Mimetitzar-se en un dolent de pel·lícula pot ser una estratègia, fer servir apel·latius insultants o degradants per definir les persones que es manifesten n'és una altra. Hi ha d'haver algun mecanisme que expliqui per què unes persones que poden estar afectades per les hipoteques, que tenen pares i mares que han comprat preferents o germans i filles que estan a l'atur, de sobte, carreguen contra qui denuncia aquestes situacions.

Sabem quina policia es forma al nostre país i al servei de qui està, a quines lògiques responen les seves actuacions en situacions de conflicte social al carrer o bé davant de casos com els de Juan Andrés Benítez o Alfons Bayard, dues persones sense més delictes que la pròpia fragilitat.

Eva Fernández

RODA EL MÓN

14-15

L'agonia imparable del llac Victòria: una crònica de la destrucció de l'equilibri ecològic i humà a Uganda

16

Les negociacions de pau entre l'Autoritat Palestina i Israel impulsades pels EUA s'acosten a la data límit sense perspectiva d'acord

ALGÈRIA // LES FORCES DE SEGURETAT REPRIMEIXEN AMB DURESA LES PETITES PROTESTES QUE HI VA HAVER DURANT LA JORNADA ELECTORAL

Bouteflika renova la presidència d'Algèria sota acusacions de frau

Víctor Yustres
Alger

@victoryus3

Les eleccions presidencials del 17 d'abril a Algèria van transcórrer sense sorpreses. El favorit, Abdelaziz Bouteflika, president des de 1999 i que es presentava al seu quart mandat, es va imposar als altres cinc candidats amb un 81,53% dels vots i sota acusacions de frau electoral per part de l'oposició. El seu gran rival, Ali Benflis, primer ministre amb Bouteflika entre el 2000 i el 2003, va quedar molt per darrere i tan sols va aconseguir el 12,83% dels sufragis. Els altres quatre candidats, habituals dels combats electorals i amb una presència gairebé testimonial, van aconseguir entre el 0,5 i el 3,5% dels vots. Bouteflika, que té 77 anys i el 2013 va patir un ictus del qual no s'ha recuperat, es va absentar de la campanya electoral. Només va comparèixer quan va anar votar al barri residencial d'El Biar, a Alger, en cadira de rodes i visiblement malalt, sense fer cap declaració a la premsa.

Més enllà de l'atenció de la premsa i de sectors polititzats minoritaris, els comicis no van despertar gaire interès entre la població algeriana. La participació va arribar a xifres històricament baixes: 51,7% al conjunt del país, vint punts menys que el 2009. A la capital, Alger, es va enfonsar a un 37,8%. A Tizi Ouzou, la zona amaziga de la Cabília, la participació va ser irrisòria: del 20%.

L'apatia i la desil·lusió van ser, doncs, les grans protagonistes. Durant la jornada electoral, l'afluència de votants als col·legis electorals va ser molt reduïda, mentre que les cafeteries i els mercats del centre d'Alger estaven més plens que mai. "Jo he votat nul, aquestes eleccions no són netes i no canviaran res", assegurava Samir, un taxista de 53 anys. "És el dia més vergonyós de la història del nostre país", afirmava, indignat, Farouk, estudiant de 23 anys i simpatitzant del moviment de protesta sorgit el mes de març, Barakat (Prou), que feia una crida a boicotejar les eleccions. "Hi ha molta frus-

tració, sobretot entre els joves, perquè el govern no ha fet canvis cap a una transició democràtica", afegeix Farouk. A Bab-El-Oued, un barri popular de l'est d'Alger, la indiferència encara era més evident i res no apuntava que s'estigués vivint una jornada electoral, més enllà de la presència policial massiva als carrers. "Que guanyi Bouteflika o Benflis, m'és igual; al final, aquest país està governat per mafiosos. El més important és que ens deixin en pau", sentenciava contudent Faroudja, una dona de 64 anys, abans de canviar de tema radicalment per parlar del sol que banyava la capital aquell dia.

MANIFESTACIONS ESPONTÀNIES

Tot i la indiferència general, les forces de seguretat es van encarregar de reprimir les poques protestes que hi va haver al carrer. Alger, on les manifestacions estan prohibides per llei des de 2001 (una norma aprovada pel govern d'Ali Benflis), va estar completament controlada durant els comicis. Més de 186.000 policies es van desplegar per tot el país, la majoria a la capital. La vigília de les eleccions, el moviment Barakat

va fer la mobilització més mediàtica de la campanya: entre quinze i vint persones es van concentrar a la Facultat Central d'Alger, davant la presència de periodistes nacionals i internacionals, i van cridar consignes per una *Algèria lliure i democràtica*. La concentració va durar uns escassos vint minuts i va ser reprimida brutalment per la policia. Aquestes manifestacions de poques persones cridant, ràpidament silenciades, es van repetir en diverses ocasions el dia 17 al costat de la Grande Poste, l'edifici monumental d'estil neomoresc del centre de la capital.

GANES DE CANVI

Tant la ciutadania com les veus expertes assumeixen que aquest quart mandat de Bouteflika hauria d'assenyar les bases d'una transició democràtica per sortir d'un sistema bloquejat i obsolet. Actualment, el president representa un símbol d'estabilitat nacional "contra el terrorisme", darrere el qual s'amaguen els tres poders que mouen els fils d'Algèria des de l'ombra: el FLN (Front de Libération Nationale), antic partit únic que va liderar la guerra d'independència del país contra França l'any 1962 -i que,

El president Abdelaziz Bouteflika votant a les eleccions del 10 de maig de 2012 / MAGHAREBIA

des de llavors, controla el poder-, l'exèrcit i els opacs serveis d'intel·ligència (DRS).

La població demana canvis, però vol evitar la violència a tot preu. Les ferides de la guerra civil dels anys 90 encara no han cicatritzat. La primera volta de les eleccions municipals de 1991, amb la victòria islamista del Front Islàmic de Salvació (FIS), va ser interrompuda per un cop d'Estat de l'exèrcit, que va veure amenaçats els seus privilegis. Els enfrontaments de les forces armades amb les guerrilles islamistes van costar la vida de prop de 200.000 persones, la majoria civils, sense comptar els milers de desapareguts. Quan Bouteflika va arribar al poder l'any 1999, autoproclamat garant de la unitat nacional, va indemnitzar econòmicament les famílies de les víctimes, però va decretar l'amnèsia i el silenci i va negar qualsevol responsabilitat política o penal. Aquest trauma resta a la memòria col·lectiva del país.

Bouteflika, que té 77 anys i el 2013 va patir un ictus del qual no s'ha recuperat, es va absentar de la campanya electoral

"Les eleccions no han solucionat el problema de fons. Cal una refundació del sistema", afirma Saïd Salhi, militant amazic i vicepresident de la Lliga de Drets Humans d'Algèria. "S'ha de començar per una reforma de la Constitució consensuada; és el primer pas per crear els ciments d'un país lliure i democràtic". Segons Salhi, dos sectors estan cridats a liderar el moviment de canvi: les forces sindicals i obreres, que estan creant alternatives de lluita als centres de treball, i el jovent. El 47% del país té menys de 25 anys, un sector ofegat econòmicament i sense esperances de futur. Davant la desil·lusió general, aquestes són, per ara, les fissures que poden permetre canviar un sistema que, com el seu president, està greument malalt. ◀

RODA EL MÓN

UGANDA // LA SOBREPESCA, LA DESTRUCCIÓ DE L'EQUILIBRI ECOLÒGIC, LA CONTAMINACIÓ DE LES AIGÜES I L'EXPANSIÓ DE LA SIDA SÓN LES PRINCIPALS AMENACES

L'agonia imparabile del llac Victòria

Marc Font
Kalangala (Uganda)
@marcfontribas

La petita badia de Lutoboka es converteix en un petit formiguer de gent cada tarda, quan una cinquantena de persones hi arriben en vaixell des d'Entebbe i s'uneixen a les desenes de residents que hi passen les hores, jugant a cartes, fent petar la xerrada o reparant les malmeses xarxes amb què sortiran a pescar a la nit. Ubicada a l'extrem nord-oriental de l'illa de Buggala, la badia és el principal punt de connexió del territori continental d'Uganda amb les Tse-Tse, un arxipèlag format per 84 illes situades al nord-oest de l'immens llac Victòria i poblat per prop de 70.000 persones. Henry Mayanja hi ha passat

Amb gairebé 70.000 quilòmetres quadrats, el Victòria és el segon llac d'aigua dolça més gran del món

moltes de les tardes de les dues darreres dècades -tota la seva etapa com a pescador- i, mentre mira els desperfectes de les xarxes, explica que "ara hi ha menys peixos que fa vint anys, però, en canvi, hi ha més pescadors". El resultat de l'equació és lògic, les captures han disminuït i la pobresa, al districte de Kalangala -que engloba tot l'arxipèlag-, ha augmentat.

La sobrepesca és només un dels greus problemes que colpegen les Tse-Tse i el conjunt del llac Victòria, cada vegada més contaminat, on la vida es fa progressivament més difícil, fins al punt que els pronòstics més pessimistes afirmen que,

en 30 anys, ni tan sols hi quedaran peixos. L'acaparament de terres -una xacra recurrent a tot Uganda-, una desforestació imparabile i una taxa de prevalença del VIH molt per damunt de la mitjana nacional són altres qüestions cabdals que ajuden a dibuixar un retrat complet de les principals amenaces de l'arxipèlag ugandès i, de retruc, del conjunt del llac.

Amb una superfície de gairebé 70.000 quilòmetres quadrats, el Victòria és el segon llac d'aigua dolça més gran del món -només el supera el nord-americà llac Superior- i s'estén per Uganda, Tanzània i, en menor mesura, Kenya. La pesca és la principal activitat econòmica que s'hi desenvolupa, però les captures ja fa anys que descendeixen de manera alarmant, fet que afecta especialment les magres butxaques de les desenes de milers de persones que hi practiquen la pesca tradicio-

nal. Segons xifres de l'Organització de la Pesca al Llac Victòria (LVFO, en anglès), la població de perca del Nil ha davallat d'un milió de tones l'any 2000 a 331.000 -una tercera part- el 2013.

L'IMPACTE DE LA PERCA DEL NIL

La pesca il·legal -bàsicament, duta a terme per pescadors sense recursos per pagar-se la llicència i que tenen aquesta activitat com una de les poques vies de subsistència- és una de les raons de la sobreexplotació i el progressiu esgotament del llac, però no l'única. La perca del Nil és un cas paradigmàtic de catàstrofe ecològica provocada per la introducció d'una espècie forana. Amb una grandària considerable i un creixement ràpid, la rendibilitat econòmica que ofereix la perca explica la seva arribada durant la dècada dels cinquanta del segle passat. La introducció de la perca

Henry Mayanja, un dels molts pescadors tradicionals que pateixen en primera persona la sobreexplotació del llac Victòria
/ MARC FONT RIBAS

Barques de pescador a la badia de Lutoboka
/ M. F. R.

va suposar la desaparició progressiva de centenars d'espècies autòctones de peixos més petits, bàsics per mantenir l'equilibri biològic de l'espai. Les grans empreses dedicades a l'exportació -sobretot a Europa- en concentren les captures, mentre que els pescadors tradicionals com Henry Mayanja s'han de conformar, normalment, amb atrapar peixos més petits, pels quals tot just els paguen 500 xilings ugandesos al quilo (prop de 15 cèntims d'euro) quan els venen a la platja.

L'expansió dels cultius d'oli de palma -destinats a fer biocombustibles- genera una creixent desforestació a l'illa

Un altre factor que afecta directament la biodiversitat i, per tant, la vida del llac Victòria és la gran proliferació d'algues a conseqüència de l'extinció accelerada de les espècies autòctones que se n'alimentaven. El creixent nombre de plantes disminueix la quantitat d'oxigen a l'aigua, ja que les algues l'absorbeixen, fet que aboca molta fauna a la desaparició, dificulta la mobilitat al llac i també perjudica la pesca. En una entrevista recent al portal Global Ideas, el catedràtic de

Ciències Aquàtiques de la Universitat tanzana de Dar es Salaam, Yunus D. Mgaya, explicava que, actualment, es pesquen perques molt més petites que les de fa uns anys. Per tant, l'increment de la rendibilitat econòmica que va significar la introducció de l'espècie ha derivat, dècades més tard, en un increment de la pobresa a la zona, arran de la reducció de la biodiversitat, l'augment de les algues i, finalment, la disminució de la grandària i la quantitat de perques.

La població del voltant no deixa d'augmentar i això també amenaça el llac Victòria, dipòsit de les aigües residuals de totes les ciutats i indústries de la conca. Els vessaments d'aigües brutes -també l'aigua emprada en l'agricultura- han fet créixer els nivells de nitrogen i fòsfor de l'àrea, un altre factor que alimenta la multiplicació de les algues. El 1996, els governs de Kenya, Uganda i Tanzània van posar en marxa el Projecte de Gestió Mediambiental del Llac Victòria amb l'objectiu de regular la pesca i la silvicultura. Tot i que s'han produït algunes millores, per exemple, en la gestió de les aigües residuals, la realitat és que la sobreexplotació del llac encara és un problema greu i les veus expertes no preveuen un futur optimista. El doctor Mgaya, de fet, considera "possible" que, en un període de 30 anys, els éssers vius

hagin desaparegut del llac "si no aconseguim millorar la qualitat de l'aigua i no aturem la contínua contaminació".

L'EXPANSIÓ DE L'OLI DE PALMA

Les aigües del llac al voltant de l'illa de Buggala -la més gran de les Tse-Tse i que acull la capital del districte de Kalangala, del mateix nom- també s'han contaminat els últims anys pels fertilitzants inorgànics i pesticides emprats en les nombroses plantacions d'oli de palma que s'hi han estès des de 2003. Segons un estudi de fa dos anys de l'ONG Amics de la Terra, l'expansió dels cultius d'oli de palma -destinats, bàsicament, a la producció de biocombustibles- genera una creixent desforestació de l'illa, fet que augmenta l'erosió del sòl i facilita que els fertilitzants i els pesticides contaminin el llac quan hi van a parar arrossegats per les pluges. El cultiu energètic és una aposta del govern ugandès i està estretament lligat a la problemàtica de l'acaparament de terres a Buggala, que fa que cada vegada hi hagi més persones sense tros per conrear aliments i, consegüentment, hi ha fet créixer la pobresa, explica Rosemary Takella, portaveu del Fòrum d'ONG del Districte de Kalangala.

El Projecte de Desenvolupament d'Oli Vegetal està encapçalat per l'administració de Yoweri Museveni -president ugandès- i també compta amb el finançament del Banc Mundial i el Fons Internacional

de Desenvolupament Agrícola de l'ONU. L'objectiu és plantar un total de 10.000 hectàrees d'oli de palma en àrees on abans hi havia boscos o camps de conreus d'aliments. A banda de l'executiu ugandès i les organitzacions internacionals, en aquest negoci per a uns pocs, també hi participen grans transnacionals privades del sector com Wilmar International -amb seu a Singapur i una de les principals productores mundials de biodièsel d'oli de palma- i BIDCO, companyia líder en la producció d'olis vegetals a l'Àfrica de l'est i central.

L'expansió de les plantacions d'oli de palma a Buggala ha provocat diversos impactes negatius en la població local, com la pèrdua de superfície forestal -font de material per a la construcció i, sobretot, de llenya per la població autòctona-, l'increment de la inseguretat alimentària i, per tant, de la pobresa d'una població que es veu abocada a adquirir els vegetals que abans produïa a camps propis al mercat, la disminució de l'atractiu de l'àrea per a un possible desenvolupament de l'ecoturisme -es tracta d'un cultiu molt agressiu amb el medi- i la reducció d'espais per a la pastura dels animals, a conseqüència de l'acaparament de terres per part de les promotores del projecte.

VIH SENSE CONTROL

"Els treballadors de les plantacions d'oli de palma tenen ingressos molt petits, al voltant d'un dòlar al dia. La majoria

provenen d'altres zones d'Uganda i, al cap de poc temps, deixen la feina, que és molt dura, perquè està mal pagada i s'aboquen a la pesca il·legal o la delinqüència perquè no hi ha més alternatives ni l'opció de retornar als seus llocs d'origen perquè no tenen diners", resumeix Rosemary Takella. L'arribada de treballadors forans -tots homes- té un altre problema associat, l'expansió sense control de la sida, una de les xacres de l'arxipèlag. Si la taxa de prevalença del VIH és del 7,3% a Uganda, al districte de Kalangala, supera el 16% i, en algunes illes, s'enfila per sobre del 30%, segons exposa Daniel Muguluma, director de projectes de Kafophan, un fòrum local dedicat a la sensibilització, l'assessorament i el tractament de persones amb la malaltia.

"La població creix i les nostres condicions només empitjoren; és molt complicat tenir esperança en el futur"

"A Kalangala, hi ha cinc homes per cada dues dones i la prostitució hi és molt habitual, sobretot els dies de cobrament dels treballadors de les plantacions i dels pescadors. Tot i la nostra tasca, el mercat del sexe que hi ha i l'ús limitat de preservatius contribueixen a expandir el VIH. La geografia de l'arxipèlag tampoc no ens ajuda perquè hi ha moltes illes sense centre mèdic i les organitzacions com Kafophan no tenim prou recursos per tenir-hi algun local o enviar-hi algú a fer sensibilització", detalla Muguluma.

Deu anys després de l'estrena del premiat documental *La pesadilla de Darwin*, que mostrava la problemàtica ambiental del llac Victòria i la greu xacra de la sida, la realitat és que no es pot dir que la situació hagi millorat i els problemes s'hi mantenen. "Fa dues dècades que peso, però cada cop em resulta més difícil sobreviure amb els ingressos que n'obtingo. La població creix i les nostres condicions només empitjoren; és molt complicat tenir esperança en el futur", lamenta Henry Mayanja des de Lutoboka. L'agonia del llac Victòria continua i, de moment, sembla imparabile. ◀

Vistes del Llac Victòria des de l'illa de Buggala / M. F. R.

COOPERATIVA AUTOGESTIONÀRIA
www.lacitatinvisible.coop
ATREVEIX-TE A IMAGINAR-LA

KAMILOSETAS MUSKARIA
distribuidora llibertària
www.nodo50.org/kamilosetas
kamilosetas@nodo50.org

TAM-TAM
disseny gràfic - il·lustració
web - compaginació
www.fundaciobambas.org

Terra d'escudella
www.tdk.cat
menú al migdia
carta de nit
taules d'embotits
amanides
patates braves
cerveses artesanes
cultura popular
exposicions
C/ Premià, 20 baixos, Sarrià (Bcn)
tel. 93 422 16 13

+ = X
La nostra suma
MULTIPLICA
eco5 GRUP COOPERATIU
www.grupcoop.cat

ORIENT MITJÀ // LES NEGOCIACIONS DE PAU ENTRE L'AUTORITAT PALESTINA I ISRAEL IMPULSADES PELS EUA S'AGOSTEN A LA DATA LÍMIT SENSE PERSPECTIVA D'ACORD

La 'pau' de Kerry per Palestina i Israel, a punt de fracassar

Pau Fabregat
Barcelona
@La_Directa

El 19 de juliol de 2013, el secretari d'Estat nord-americà John Kerry va anunciar que s'havia arribat a un acord per reprendre les negociacions entre l'Autoritat Palestina i Israel. A escassos dies per esgotar el termini pactat per arribar a un primer acord -la data límit és el 29 d'abril-, el procés es troba ancorat i l'escepticisme es mastega als carrers de Ramallah i Tel Aviv.

Van caldre deu viatges a la regió i el que s'ha catalogat de *creuada personal* de John Kerry per cristal·litzar les *bones intencions* a les bases per reprendre les negociacions: segons el preacord, Israel es comprometia a alliberar 104 preses palestines en quatre tandes, totes elles, persones empresonades des d'abans dels Acords d'Oslo (1993). Per la seva banda, l'Autoritat Palestina congelava els seus esforços pel reconeixement com a Estat membre de les Nacions Unides.

EL PLA KERRY

L'estatus polític de Jerusalem, el dret de retorn de la població palestina refugiada, els assentaments israelians i el reconeixement d'Israel com un Estat exclusivament jueu són alguns dels punts calents de les negociacions. Al pla proposat per Kerry, Jerusalem (ocupada per Israel des de 1967) quedaria dividida segons les línies ètniques. Així doncs, Israel hauria de cedir el control de l'est de Jerusalem a l'Autoritat Palestina, fet al qual s'oposa el primer ministre hebreu Benjamin Netanyahu, amb l'argument que Jerusalem és la "capital eterna unida" d'Israel. Pel que fa al dret de retorn de les persones refugiades, l'equip negociador palestí demana que es respecti la Resolució 194 emesa per l'ONU el 1948, que especifica que els més de cinc milions de refugiades que ara viuen a l'exili tenen el dret de retornar

a les seves llars, ubicades dins el que ara es territori israelià. Per a Israel, el marge de negociació sobre aquest assumpte és mínim, ja que, només que una part de la població palestina refugiada exercís el seu dret de retorn, la majoria demogràfica jueva que preval sobre l'arabopalestina -un 20% de la població d'Israel és àrab d'origen palestí- es diluiria.

Els assentaments israelians a Cisjordània i Jerusalem Est -considerats il·legals sota la llei internacional- conformen un dels principals obstacles per a la pau. El recurs que ofereix Kerry permetria mantenir intactes el 80% dels assentaments de Cisjordània, que serien annexionats a Israel i redibuixarien el traçat de la frontera; a canvi, Israel retornaria l'equivalent en parcel·les de terra al futur Estat Palestí.

En canvi, sobre el terreny, les negociacions de pau han anat acompanyades de més formigó per als assentaments. L'any 2013, el nombre de noves residències a les colònies il·legals es va duplicar respecte al 2012, segons la central d'estadístiques d'Israel. Només durant l'últim mes, el Parlament

israelià ha anunciat la construcció de 3.490 cases, que s'han d'afegir als 129 blocs d'assentaments que ja esquitxen la geografia palestina. El reconeixement d'Israel com a Estat jueu per part de Palestina és una altra de les demandes del pla Kerry. Tot i això, l'executiu palestí, avalat per la Lliga Àrab, s'ha negat a reconèixer a Israel com a Estat jueu argumentant que aquest fet discriminaria la minoria araboisraeliana d'Israel.

ESCEPTICISME I OPOSICIÓ

Dins l'espectre polític palestí, Hamàs i el Front Popular per l'Alliberament de Palestina (FPAP), entre d'altres, han mostrat el seu rebuig ferm a les converses de pau. A peu de carrer, el suport popular al procés és escàs. Un 61% de la població palestina està en contra del procés de pau, segons una enquesta publicada recentment pel Pew Research Center. Mahmoud Subuh, membre del Yafa Cultural Center del camp de refugiades de Balata (Nablus), sintetitza l'escepticisme de la població: "Fa divuit anys que negociem amb Israel i, per als palestins, això només ha suposat més assen-

taments i més restriccions de moviment". Les negociacions tampoc no desperten gaire entusiasme a Israel: només un 10% de la població creu que les negociacions haurien de ser una prioritat per al govern, segons una enquesta de la Universitat de Tel Aviv. Però l'oposició més fèrria a cap tipus de negociació amb Palestina ve de la mà del partit ultrareligiós i nacionalista Jewish Home (Llar Jueva), contrari al procés de pau i promotor acèrrim de les polítiques de colonització als Territoris Ocupats.

PERILL DE COL-LAPSE

La gota que ha fet vesar el got ha estat la negativa d'Israel a alliberar -com es va comprometre a fer- l'últim grup de preses palestines el 29 de març. Com a resposta, l'Autoritat Palestina ha reactivat els procediments per ser reconeguda com a Estat membre de les Nacions Unides i adherir-se a diversos organismes internacionals, fet que li permetria portar Israel al Tribunal Internacional de l'Haia per crims de guerra. A l'ombra de la diplomàcia, John Kerry negocia una nova fórmula per evitar el col·lapse del procés: 400 preses palestines quedarien en llibertat i es procediria a congelar, discretament, la construcció als assentaments de Cisjordània, amb l'excepció de Jerusalem Est. A canvi, s'alliberaria l'espia israelià Jonathan Pollard, empresonat als Estats Units i sentenciat a cadena perpètua per espionar a favor d'Israel. Entre les persones que haurien de ser alliberades en cas d'acceptar la proposta, el bàndol palestí exigeix que hi hagi Marwan Barghouti -líder de les dues intifades i considerat *el Mandela palestí*- i Ahmad Saadat, secretari general de l'FPAP.

Per entendre la importància de la qüestió de les preses, cal revisar xifres. Segons Addameer, organització que treballa pels drets de les preses, hi ha una mitjana de 400 detencions i 1.100 arrestos per mes des de l'inici de les converses; avui dia, encara hi ha 5.224 palestines que omplen les presons israelianes. ◀

El dret de retorn de les més de cinc milions de palestines refugiades ha estat un dels punts calents de les negociacions / ALI HASHISHO

HABEAS CORPUS
A ESTE LADO DE LA CRISIS **NOU DISC**
JA AL CARRER

Edita POTENCIAL HARDCORE · www.habeascorpusgropoderiesgo.blogspot.com · www.facebook.com/HabeasCorpusOficial · @habeascorpusgr

/ ZULEMA GALEANO

EXPRESSIONS

Els llibres com a eina de transformació social

Per celebrar la diada de Sant Jordi d'enguany, donem veu a sis projectes vinculats al món del llibre que aposten per l'autogestió i la difusió de la cultura crítica.

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

“Sempre vaig imaginar que el paradís seria algun tipus de biblioteca” deia Jorge Luis Borges. Als Països Catalans, tots els 23 d'abril, el paradís es troba a qualsevol cantonada en forma de paradeta. Però, desgraciadament, l'endemà d'aquest dia orgiàstic per llibreters, rates de biblioteca, lletraferits, amants de la cultura i qualse-

Hi ha tot un seguit de projectes molt actius i que lluiten cada dia per reivindicar que els llibres mai moriran

vol criatura que adori devorar llibres, i deixar volar la imaginació, tot torna a la realitat... Una realitat, on la tecnologia guanya la batalla al paper i on, massa sovint, desapareixen llibreries emblemàtiques, que, després de dècades al servei de la cultura, han de baixar persianes. Però, és tot

negatiu? Bé, tot no, de fet, a la manera d'aquell poblat gal, hi ha tot un seguit d'espais, de llibreries, d'associacions i entitats que sobreviuen i fan dels llibres la seva raó de ser.

Per tant, en un diada com la del dia del llibre, volem reivindicar un seguit de projectes que lluiten cada dia per reivindicar que els llibres mai moriran. Perquè, entre altres coses, els llibres són una de les eines bàsiques per poder transformar aquesta la societat. Al costat d'espais veterans que porten més d'una dècada donant eines per comprendre i canviar el món, avui, continuen naixent projectes, i altres, fins i tot, creixen.

Projectes petits i projectes grans com ara la llibreria La Hormiga Atòmica, oberta recentment a Iruña gràcies al suport de centenars de persones que han participat en la seva campanya de micromecenatge. Amb un fons de més de trenta mil llibres i un espai de 700m², La Hormiga Atòmica és una de les llibreries més grans d'Europa, una aposta esperançadora per tot el sector.

A continuació, a les pàgines que teniu davant, donem la veu a diversos projectes que trobem dintre el nostre marc territorial.

Bona diada i bona lectura! ◀

Parlem amb espais, llibreries i entitats que fan dels llibres la seva raó de ser / AUTORIA

EXPRESSIONS

TRANSITANT

“Volem introduir el llibre dissident i antiautoritari a l'illa”

Des de ses illes, concretament, des de Palma, arriba el projecte de la llibreria Transitant. Xavi Castelló, un dels seus membres, ens en parla.

Com neix el projecte de Transitant?

Neix durant la tardor de 2012, després d'un any i mig de molta mobilització a Mallorca, especialment durant i després del 15-M. Des d'allà, es crea una petita distribuïdora, La distri nòmada, que podem veure com un precedent, una maleta carregada de llibres que viatjava per l'illa muntant parada allà on hi havia activitats dels moviments socials. Aleshores vam veure clara la necessitat de sedimentar la trajectòria: introduir el llibre dissident i antiautoritari a l'illa i fer activitats de formació i autoformació. Considerem que tenir un espai autònom és clau per impulsar més l'autonomia social mallorquina.

Quina mena de cultura voleu acostar al públic?

Volem fer arribar a Mallorca els llibres d'editorials autogestionades i indepen-

dents que no podíem trobar a les llibreries existents a l'illa. Abans, no hi havia cap llibreria especialitzada en assaig polític i crítica social a Palma i totes nosaltres *traficàvem* amb llibres de la península o amb compres a través d'Internet.

Des de Mallorca, com veieu el món editorial en català en aquest moment? Us trobeu en una 'illa' o us sentiu propers?

La veritat és que la qüestió del llibre en català és un tema delicat. Si t'aproximes a Transitant, veuràs que la majoria de llibres són en castellà, ja que moltes de les editorials que ens interessen publiquen en aquesta llengua. Dit això, nosaltres prioritzem tenir llibres d'editorials que publiquen materials que ens interessen en català; la secció infantil és íntegrament en català. Com ja deuen saber, el *fenomen illa* és complex actualment, ja

/ TRANSIT

que, a Mallorca, estem patint atacs constants i creixents contra la nostra llengua i, per tant, la batalla també es lliura en el món del llibre i les llibreries.

Com funciona Transitant?

Transitant és un projecte associatiu i autogestionari. Hi ha companyes més involucrades i voluntàries i, com a llibreria associativa, tenim sòcies que donen suport econòmic al projecte per fer-lo viable. ◀

+info:
Llibreria Transitant
C. Socors, 16 baixos
07002 Palma
Telèfon: 971573305
www.transitant.net

Recomanacions:

Cárceles en llamas de César Lorenzo Rubio. Editorial Virus, 2013.

Dissidències: història i cultura obrera a la Mallorca contemporània. Diversos autors. Els Oblidats-Transitant, 2013.

En defensa d'Afrodita, contra la cultura de la monogàmia. Diversos autors. Editorial Tigre de Paper, 2014.

LLIBRERIA I EDITORIAL ALDARULL

“Som una llibreria política orientada als moviments socials”

Tot i que fa prop de tres anys que s'han traslladat a un local nou, aquesta cooperativa de treball ja en fa més de deu que contribueix a la contracultura. Parlem amb Miguel Gómez, més conegut com a Mike, un dels seus membres.

Com neix el projecte?

L'Aldarull és una llibreria i una editorial que neix l'any 2000 al barri de Sants, que és on ens movíem nosaltres. Després, ens vam traslladar a la vila de Gràcia. Vam obrir una llibreria política orientada als moviments socials i, sobretot, al moviment llibertari i contracultural.

Al vostre entendre, què són i per què serveixen els llibres?

Els llibres serveixen com a reforç de les idees que ja tens al cap i no saps ben bé com expressar; quan tens una inquietud o ets d'una manera concreta, pots canalitzar una formació

ideològica o política a través d'una sèrie de llibres.

Quina és la vostra línia editorial?

Seguim amb la línia llibertària de la llibreria i editant autors de diversa índole, sobretot d'història. Ara, farem un micromecenatge amb tres llibres de cop: un sobre la història del moviment anarquista de Corea, un altre sobre l'amor lliure i el tercer sobre moments de col·lapse que han patit diverses civilitzacions.

La llibreria Aldarull també comparteix l'espai amb altres projectes.

Sí. La idea és vincular-nos amb altres pro-

jectes del barri. Compartim espai amb el col·lectiu cultural La llibertària i amb la cooperativa agrícola Més fresques que un enciam, que té la botiga de productes de proximitat i ecològics. ◀

+info:
Aldarull
C. Torrent de l'Olla 72
Telèfon: 935008564
08012 Barcelona
editorial@aldarull.org
<http://aldarull.org/>

/ VÍCTOR SERRI

Recomanacions:

Antropología y anarquismo de Beltran Roca Martínez. Editorial Malatesta, 2010.

Poeta Muerta de Patricia Heras. Ediciones Capirore, 2014.

La mirada del voltor de Ramon Breu Panyella. Editorial Tigre de Paper, 2013.

Los amigos de Durruti d'Agustín Guillamón. Editorial Aldarull i Dskntrl.edl, 2013.

LA FONDONA

“El nostre objectiu és difondre la cultura feminista, Queer i LGTB”

Entrevistem **Sílvia Alberich**, membre del col·lectiu **La Fondona**, que es troba a la **Biblioteca Popular Joan Pons de Can Batlló**.

Com sorgeix el projecte de la Fondona?

Un dia, a la Biblioteca Popular de Can Batlló, que s'ha muntat a través de donacions, vam veure que hi havia temàtiques que quedaven un pèl coixes i vam voler-la dotar de contingut. Ens vam fixar especialment en la prestatgeria de dones i vam decidir crear un fons feminista, Queer i LGTB que fos un espai de referència d'aquests àmbits. Volíem que la gent vingués aquí a buscar llibres expressament.

Quina és la tasca del col·lectiu?

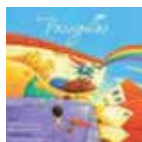
D'una banda, el que fem és recopilar documents de tot tipus -pòsters, fanzines, films, revistes especialitzades, llibres...- que ens han fet arribar diferents

col·lectius. També rebem donacions econòmiques, com la del Fons de dones-Catala. A partir d'aquí, anem buscant títols i fent reunions per decidir què volem tenir al fons.

Quin valor doneu als llibres?

Mitjançant els llibres, volem que la cultura feminista, Queer i LGTB arribi al màxim de persones possible i ajudar a difondre-la, a més de contribuir a la transformació social i d'alguns paradigmes de pensament. Paral·lelament, volem fer activitats que difonguin el fons i tota aquesta cultura. Per aquest motiu, la idea és que els llibres o els documents estiguin distribuïts per totes les prestatgeries, de manera que la gent s'ho trobi per casualitat. ◀

/ VÍCTOR SERRI

+info:

Fons La Fondona

Biblioteca Popular Joan Pons de Can Batlló. C. Constitució 19
lafondona.wordpress.com
canbatllo.wordpress.com/bloc-onze/biblioteca-josep-pons/

Recomanacions:

Mujeres, raza y clase d'Angela Y. Davis. Editorial Akal, 2005.

El pensamiento heterosexual de Monique Wittig Ediciones Egales, 2006.

Pessigolles d'Alba Barbé, Sara Carro i Núria Fortuny. Edicions Bellaterra, 2012.

LA SIRGA

“Oferim eines de formació a les veïnes i els membres de l'esquerra independentista”

Albert Castillo ens explica la nova etapa iniciada per la **llibreria gracia**.

Què és el projecte de La Sirga?

És un projecte que neix al primer local de l'Ateneu Independentista La Barraqueta, fa prop de vuit anys, amb la voluntat de crear un espai de referència a la Vila de Gràcia i oferir eines de formació a les veïnes i els membres de l'esquerra independentista. Vam començar essent una prestatgeria i, actualment, ja som una llibreria amb un fons força important. Funcionem a través del voluntariat.

Heu ampliat la vostra línia inicial?

Sí. Ara mateix, la secció més gran és la de pensament crític, que tracta de moviments socials, economia... Seria el petit calaix de sastre que no és història dels PPCC: llibres sobre alliberaments nacio-

nals, història de l'Amèrica del Sud, dona i feminisme...

Per què són importants, els llibres?

De fet, defensem el projecte de la llibreria com un element clau dins l'esquerra independentista i els moviments socials perquè dóna eines per formar-se, per poder entendre moltes coses que, a través dels mitjans convencionals, se'ns escapen. I perquè ajuda a generar consciència. ◀

/ VÍCTOR SERRI

Recomanacions:

Morir matando. El franquismo ante la practica armada entre 1968-1977 de Pau Casanellas. Los libros de la Catarata, 2014.

Más allá de 1512 de Floren Aoiç. Editorial Txalaparta, 2012.

+info:

Llibreria La Sirga

Carrer Tordera 28-30
08012 - Vila de Gràcia
Telèfon: 932131056
www.labarraqueta.cat/projectes/la-sirga/

EXPRESSIONS

ASSOCIACIÓ DE LLIBRES LLIURES

“L'associació es basa en la bondat de la gent”

Parlem amb Òscar Boada, membre de l'associació. El 5 d'abril, van inaugurar un nou espai dins l'espai de creació Rai Art, al barri de la Ribera.

Què és l'Associació de llibres lliures?

Un grup sense ànim de lucre que pretén, principalment, que tothom pugui llegir i acostar la cultura a la població. Ho hem fet obrint una llibreria gratuïta, on la gent que no sap què fer amb els llibres ens els dona; nosaltres els posem un segell i qui vulgui pot venir i agafar-los.

Quan es va iniciar el projecte?

Vam començar el setembre de 2013 al barri de la Verneda, on no tenim gran cosa; no hi ha llibreries i hi manquen espais i equipaments. Però, com que el local inicial se'ns ha fet petit i ja no ens hi caben els llibres, hem buscat un altre espai -mantenint el de la Verneda-, que és el que hem inaugurat a Rai Art.

Com funcioneu?

Som prop de cent-setanta socis; d'aquests, hi ha gent que, pagant dotze euros l'any,

pot involucrar-se més. També hi ha vint-i-cinc voluntàries per gestionar-ho.

Quina creus que és la clau de l'èxit de l'associació?

Una cosa que sempre m'agrada explicar és que l'associació es basa en la bondat de la gent. És a dir, sempre ens fixem en les coses dolentes. Jo sempre dic que l'associació té tres potes: els voluntaris que donen el seu temps, la gent que dona els llibres i els que són socis; es fa tot per la bondat de la gent i funciona. Això és el més maco de tot plegat. ◀

+info:

Associació Llibres lliures
Local de la Verneda
C. Cantàbria, 72
A Rai Art
C. Carders, 12. Barcelona
Telèfon: 935330915
facebook.com/
associaciollibreslliures

/ ELI MORA

Recomanacions:

Princesas olvidadas o desconocidas de Philippe Lechermeier i Rébecca Dautremer. Editorial Edelvives, 2008.

La voz que no cesa. La vida de Miguel Hernández de Ramon Boldú i Ramon Pereira. Editorial EDT-Glénat, 2013.

LLIBRERIA LA CANIBAL

“Ens interessa molt tot allò que activen els llibres”

La cooperativa de treball associat La Canibal va obrir portes el febrer de 2013. Parlem sobre el projecte amb Amanda Cuesta, Júlia Montilla i Jesús Arpal.

/ VÍCTOR SERRI

D'on parteix la idea per formular el projecte de La Canibal?

Per nosaltres, la qüestió del local és molt important, ha estat com fixar un lloc des d'on poder operar. La permanència en un lloc és molt important per poder articular-se i plantejar alternatives. Venim del món de l'art, de la cultura, però la llibreria no està especialitzada en art perquè estem intentant introduir l'art o la cultura com a eines de transformació social en consonància amb les discussions socials, no pas aïllades d'elles.

Com viviu els llibres a La Canibal?

Creiem que els llibres són eines de transformació social. Ens interessa molt tot allò que activen els llibres, tot el que es materialitza en projectes que no són llibres, els projectes socials que són exemple d'algunes de les teories portades a la pràctica.

Quines activitats organitzeu a la llibreria?

Programem xerrades, presentacions i altres activitats, tenim clar que volíem tenir un racó que no fos estrictament lli-

breria i que pogués acollir diferents propostes organitzades per nosaltres o per altres grups i associacions. ◀

+info:

La Canibal
C. Nàpols, 314
Barcelona
Telèfon: 930087605
info@lacanibal.net
Pàgina web en construcció

Recomanacions:

Quantes arrels de gerd necessites per ser feliç de Montse Junyent i Pep Boatella. Editorial Proteus, 2013.

Necropolítica d'Achille Mbembe. Editorial Melusina, 2011.

Transfeminismos de Miriam Solà i Elena Urko. Editorial Txalaparta, 2014.

POCA BROMA.

Novetats de Sant Jordi

La DIRECTA et porta les novetats de les quals no es parlarà als grans mitjans. Corre, que s'esgoten!

LA NEURONA DE LA FELICITAT

Elsa Punset
Autoajuda pseudocientífica. 185 pàgines.
Semblava impossible, però l'autora supera el seu pare en aquest llibre, on barreja neurociència, física quàntica, *coaching* de fireta i tècniques endevinatòries dels indis lakota. Un llibre farcit d'anècdotes, imprecisions i, sobretot, moltes fal·làcies, que ens ajuda a trobar respostes a preguntes transcendents, com ara: com s'ho fan, els Punset, per viure del *cuanto?* Ideal per falcarr el sofà de casa.

EUFÒRRIA

Xavier Bosch
Ficció periodística. 214 pàgines.
El popular periodista torna amb una novel·la on el protagonista, també periodista, destapa les activitats mafioses d'una indústria molt poderosa. Que un periodista només concebi com a ficció el fet que un periodista destapi el joc brut dels poderosos denota un exquisit coneixement de la síndrome d'Estocolm.

ICTUS

Albert Sánchez Pinyol
Novel·la històrica. 485 pàgines.
La novel·la ens descriu la Catalunya dels últims 30 anys, on l'elit política catalana, paralizada per una mena d'infart cerebral indeterminat, es dedica a fer el manta al Círculo Ecuestre i a pactar qui s'abaixa els pantalons primer davant el govern central, una pràctica anomenada *fer un moonwalk*: fer veure que camines endavant mentre, en realitat, vas cap enrere. Ritme narratiu trepidant.

EL REY, ¡MENUDO PILLÍN!

Pilar Urbano
Assaig-Ficció. 453 pàgines.
En aquest assaig sobre la figura del rei, gairebé podem sentir dringar els glaçons a la copa de *chinchón* i ensumar l'aroma del Ducados amb els quals creiem que l'autora cercava la inspiració. Malgrat totes les revelacions impactants sobre la implicació del rei al 23-F, allò que ens ha sorprès més del llibre han estat les ànsies de notorietat de l'autora.

LA GRANDESA DEL RIVAL PETIT. ANTOLOGIA POÈTICA

Gerard Piqué
Poesia. 122 pàgines.
En aquest volum, descobrim el vessant líric del jugador blaugrana. Piqué se'ns mostra com un observador sensible de la bellesa de la quotidianitat i la metafísica de les petites coses mentre passeja amunt i avall pel terreny de joc durant els partits. Imprescindible. El llibre, no ell.

Auca anticapitalista de Sant Jordi

BARRI INTERNET

@Hibai_ — @josianito — @biano

SOFG

Algunes preguntes i respostes sobre 'drones'

L'Agència Estatal de Seguretat Aèria (AESA) va publicar abans de les vacances una nota que ha causat un gran enrenou a Internet, però que, en realitat, no diu res nou.

Què és un *drone*? Sembla evident, però és important a nivell legal. Per l'AESA, un aparell és un *drone* quan té finalitats comercials o professionals. Això vol dir que, si en construïm un o tenim un model d'aficionat que utilitzem per filmar el nostre poble, des del punt de vista legal, no és un *drone* (encara que per nosaltres ho sigui).

No obstant això, si venem aquesta gravació a, per exemple, una oficina de turisme o la pengem al nostre bloc amb publicitat, sí que ho és perquè l'estem usant amb finalitats comercials.

Si volem fer volar un aparell amb finalitats professionals, la normativa és clara: està prohibit. La nota de l'AESA diu expressament: "No està permès -i mai no ho ha estat- l'ús

d'aeronaus pilotades per control remot amb finalitats comercials o professionals, per dur a terme activitats considerades treballs aeris com la fotogrametria, l'agricultura intel·ligent, els reportatges gràfics de tot tipus, la inspecció de línies d'alta tensió i ferroviàries, la vigilància de fronteres, la detecció d'incendis forestals, el reconeixement dels llocs afectats per catàstrofes naturals per dirigir les ajudes adequades, etc.". És a dir, no es permet cap ús comercial fins que s'elabori una llei que el reguli i permeti concedir llicències. No s'in-

dica quan arribarà aquesta llei, per tant, ens trobem amb la paradoxa d'un òrgan regulador que prohibeix els usos en el seu àmbit de jurisdicció en comptes de regular-los.

Què passa amb els *drones* d'ús civil o lúdic? Doncs, els *drones* d'ús civil o lúdic es consideren vehicles de radioccontrol i estan sota la jurisdicció de la Reial Federació Aeronàutica d'Espanya i de la legislació de cada comunitat autònoma. L'aparell no pot volar a altituds superiors als 100 metres ni sobre nuclis urbans. El vol en espais interiors, com que no forma part de l'espai aeri, no està regulat. És molt probable que l'ús civil i recreatiu de *drones* es reguli d'aquí poc temps i temem que la regulació serà molt restrictiva.

I els usos militars? Els usos militars dels *drones* queden fora de tot el que s'ha parlat anteriorment. Lamentablement, podran ser usats per a coses terrorífiques. De fet, actualment, ja s'estan utilitzant per coses terribles.

DARK VADER

Google compra l'empresa de 'drones' Titan Aerospace

La companyia Google ha adquirit l'empresa fabricant d'aeronaus no tripulades propulsades per energia solar Titan Aerospace per utilitzar aquesta tecnologia en la millora de la connexió a Internet a les àrees sense accés a la xarxa.

L'empresa californiana segueix els passos de Facebook, que el mes de març va comprar Ascenta, una companyia britànica que desenvolupa *drones* similars als de Titan Aerospace als Estats Units per vint milions de dòlars.

"Titan Aerospace i Google comparteixen un profund optimisme sobre el potencial que té la tecnologia per millorar el món", ha declarat un portaveu de Google. "Tot i que encara

es troba en una fase de desenvolupament inicial -ha afegit-, els satèl·lits atmosfèrics podrien ajudar a portar l'accés a Internet a milions de persones i contribuir a solucionar altres problemes, inclosa l'ajuda d'emergència en cas de catàstrofes i la desforestació".

Titan Aerospace té una plantilla de vint persones i continuarà sota la direcció de Vern Raburn. La idea de Google és que l'equip de Titan Aerospace treballi mà a mà amb les encarregades del Project Loon, una iniciativa per enviar senyals d'Internet a zones remotes i desconnectades mitjançant l'ús de globus a gran altura. Així mateix, segons el diari, Google podria fer servir els *drones* per recopilar

imatges d'alta resolució de la Terra per als seus mapes. Un altre dels usos dels *drones* seria el Projecte Makani, que els empra per fabricar turbines més eficients per a la generació d'energia eòlica.

TUITELLLLLLLL

Comptes sobre 'drones'

Si t'interessen els *drones*, potser hauries de seguir:

@Droneinsertion: és el compte de la Masenfurecida dels *drones*. Humor negre i molt corrosiu sobre temes d'actualitat des de la perspectiva d'un *drone*.

@DroneWatchers: un compte sobre actualitat que cobreix temes sobre l'ús militar i de vigilància dels *drones* i els conflictes que provoquen en relació amb els drets civils i la privadesa.

ALERTA

Hearthbleed

Fa uns dies, a Internet, tothom parlava de *Hearthbleed*, un *bug* (error de programari) que podria haver permès capturar informació sensible i segura de moltíssimes pàgines web. L'error va ser localitzat per enginyers de Google i de l'empresa de ciberseguretat Codenomicon. Els responsables d'OpenSSL -una forma que tenen les web de gestionar i encriptar les contrasenyes i altra informació privada- van donar a conèixer el problema i, al mateix temps, van publicar una actualització que ho solucionava.

Moltes de les pàgines web més utilitzades d'Internet s'han vist afectades i la millor recomanació que podem fer des d'aquí és que canviu totes les contrasenyes que utilitzeu habitualment. Pot sonar paranoic, però no sabem si, durant aquests anys (en concret des de 2012), algú pot haver aprofitat aquesta vulnerabilitat per robar dades personals a escala global.

A continuació, us passem una llista de les pàgines web on seria recomanable canviar les claus si voleu tenir una vida digital saludable. I per favor, no feu servir *123456*, *password* o *madridensroba*.

Xarxes socials:
Facebook, Instagram, Pinterest,
Tumblr, Twitter

Empreses:
Google, Yahoo

Correus electrònics:
Gmail, Yahoo Mail

Comerç:
Etsy, GoDaddy

Altres:
Box, Dropbox, Minecraft, Netflix,
SoundCloud, Wordpress

Més info: <http://ves.cat/j5ZB>

Setmana d'accions contra les deportacions

BARCELONA. DEL 20 AL 27 D'ABRIL

Divendres 25

12h. Oficina d'Es-trangeria. Carrer Múrcia 42.

Massa Crítica contra les deportacions (es recorrerà els llocs físics i simbòlics del recorregut de la deportació). Vine amb bici, skate o patins!

20h. Ateneu Llibertari del Casc Antic. Carrer Fonollar 13.

Xerrada "Redades, CIEs i vols de deportació. El govern repressiu de les migracions". Amb Eduardo Romero, de Cambalache (Astúries) i Ainhoa Douhaibi, de Tanquem els CIEs, entorn als vols de deportació.

Dissabte 26

12h. Can Batlló. Carrer Constitució.

Alleycat (gimkama en bici no competitiva) contra les empreses que es lucren amb els vols de deportació. 14h. Dinar a Can Batlló. 16h. Anem cap al CIE de Zona Franca. 16.30h. Parada bus 109 Plç Espanya. 17h. Manifestació davant del CIE.

Diumenge 27

17h. Sants Estació. Parquing de l'estació d'autobusos
Caravana antirracista contra les deportacions. Si tens cotxe, moto, caravana, camió, bus o camioneta, porta!! Si no en tens, vine també!

+info: cer0deportaciones.wordpress.com

DJ24 /09

BARCELONA

Llibertat per a Leonard Peltier
12:30h. Al Consolat dels Estats Units d'America, Passeig de la Reina Elisenda de Montcada 23. Com cada dijous, manifestació per la llibertat de Leonard Peltier, Mumia Abu-Jamal i tots els presos polítics als EUA. Leonard Peltier és un indígena Lakota que porta 38 anys empresonat a conseqüència de la seva lluita pels drets dels pobles nadius d'Amèrica. +info: cslpbarcelona.wordpress.com

Transformar el món: revolucions burgeses i revolució social

13h. Facultat de Lletres UAB (Aula 103). Presentació del llibre de Nail Davidson, historiador, professor associat de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat Oberta d'Escòcia. A les 19:30h. Farà la mateixa xerrada al Casal Independentista de Sants Jaume Compte, c. Muntadas 24, baixos. I el dia 25 a les 11:30 a la Facultat de CC. Polítiques UPF, edifici Jaume I (aula 20.047). +info: icm2014.enlluita.org

MANRESA

Xerrada. La situació del Brasil de Lula a l'actual protesta social

20h. Ateneu Popular La Sèquia. c/ Amigant entrant per la Plaça Major. Xerrada de Luís Rodolfo Castro, company brasiler amb una llarga trajectòria, des de les lluites contra la dictadura del Brasil, passant pels grups de suport a Puig Antich i el MIL desde les Banlieues de París i sent dirigent del Partido de los Trabajadores del Brasil. Pot transmetre'ns diferents experiències organitzatives i de lluita i posar-nos al dia de la creixuda exponencial de la mobilització al carrer arran de la celebració del mundial de futbol. +info: Ass. Llibertària del Bages

DV25 /09

BARCELONA

Jornades Idees per canviar el món
25, 26 i 27 d'abril. Centre Cívic La Sedeta. Carrer Sicília, 321. Per veure el programa sencer podeu consultar el bloc icm2014.enlluita.org. Organitza: En Lluita

Tastalbarri 2014

18:30h. Metro de Les Corts (Línia verda)
Ruta per Les Corts a ritme de tabalada.

MANLLEU

Xerrada. Amb pagesos o Sense?

L'acaparament de terres en mans de grans empreses

20h. a l'Aula -Mercat del Mercat Municipal. A càrrec de Gustavo Duch, coordinador de la revista "Soberania alimentaria, Biodiversidad y culturas". I la presentació a Osona de Terra Franca, una entitat sense ànim de lucre que cerca finques perquè joves pagesos puguin començar el seu projecte. Organitza: APA OSONA (Associació de Pagesos Agroecològics d'Osona) i GDT (Grup de Defensa del Ter)

DS26 /09

BARCELONA

Fashion for Feminism 2014, 2n Mercat Solidari de Roba i Complements de Calala-Fons de Dones

11h. C/ Ripoll, 25, baixos. Mercat de roba i complements de primera i segona mà. Els diners recaptats en aquest esdeveniment aniran destinats als grups i xarxes de dones de l'Estat espanyol, Llatinoamèrica i el Carib als que Calala donarà suport el 2015

8è aniversari de la Directa

22h. Ateneu Popular 9Barris. Portlligat s/n. Amb Ebri knight, La Gozadera Orquestra i Dj. Music Vastard

DU27 /09

BARCELONA

'Perros Callejeros'. Cloenda Cinefòrum sobre Cinema Kinki al Banc Expropiat

19h. Banc Expropiat de la Vila de Gràcia, Travessera de Gràcia 181

DM30 /09

BARCELONA

Xerrada de la Plataforma Anti Incineració de Montcada 'No a la incineració de residus a la cimeterna Lafarge' a la biblioteca Trinitat Vella

19h. Biblioteca Trinitat Vella. c/ Galícia, 16

FREQUÈNCIES
LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107,1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com
Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org
Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de la plaça d'Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!

CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1
dimarts: 20:30h. IV Animalista
dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
divendres: 21h. Programa de ralguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 24

La primavera ha arribat per quedar-se. Entre la tarda i la nit, cauran tempestes molt fortes que crearan de ponent a llevant.

DIVENDRES 25

Ruixats moderats a Girona i Barcelona. Temperatures més fredes i ventades fortes de tramuntana i gregal.

DISSABTE 26

Pausa en la inestabilitat. Matí força estable, amb creixement de núvols de tempesta a Lleida i Castelló. Nit amb llampegades.

DIUMENGE 27

Ruixats i tempestes intermitents al nord de Catalunya i el Rosselló. Calamarsades a la tarda a Girona i el Maresme.

DILLUNS 28

Núvols i clarïanes amb temperatures fresques de nit. Ruixats a les comarques de muntanya. Vents de ponent o mestral.

DIMARTS 29

Increment dels ruixats i tempestes al nord i el pla de Lleida. Setmana ideal per veure arcs de Sant Martí i fenòmens òptics.

/ ARIANA NALDA

«La llengua és el principal vehicle per **conèixer la realitat** que t'envolta»

Alex Romaguera i Salut Vila
@AlexRomaguera
@salutvilaros

Quin va ser el vostre primer contacte amb el català?

Eliana Oliveira de Freitas: Quan vaig arribar del Brasil, desconeixia l'existència del català. La primera sensació va ser de curiositat i, després, d'interès per aprendre'l.

Alina Moser: Vaig descobrir-lo abans de viatjar a Catalunya. En una estada a Cadis, vaig conèixer un noi català i em vaig enamorar simultàniament d'una persona i d'una cultura.

Aprendre'l us ha obert portes?

EOF: Sens dubte. Abans cuidava una dona gran, amb qui vaig començar a parlar-lo, i ara que treballo en un restaurant, crec que tinc el deure de conèixer-lo. A les persones que ignoren el català, se'ls escapen coses bàsiques.

AM: La llengua és el principal vehicle per conèixer la realitat que t'envolta. A mi, m'ha permès conèixer el país i apropar-me a moltes persones. Ara mateix, tinc moltes possibilitats a la vida i la majoria són gràcies al català.

Com percebeu l'actitud de les catalanes?

EOF: S'alegren si els parles en català, però molta gent canvia al castellà si percep que provens de fora o no el parles amb fluïdesa. Això passa fins i tot amb persones que tenen consciència independentista. El problema és que, si els novinguts veiem

que els catalanoparlants canvieu d'idioma, pensem que el català no és necessari.

AM: Solen ser molt agraïts quan ens hi adrecem en la seva llengua. Els qui canvien al castellà ho fan sota l'argument de la baixa autoestima o de ser respectuosos. Pensen que així s'estalvien problemes, tot i que, en realitat, no suposa cap conflicte.

El fet que us felicitin quan el parleu també denota un problema?

AM: D'això, a Alemanya, en diem "escollir entre la pesta o el còlera". Ni el paternalisme ni l'abandó no són positius per a la llengua catalana. Quan això passa, estem menystenint el seu valor.

EOF: S'hauria de parlar català amb normalitat. Al restaurant on treballo, hi ha un cambrer d'origen indi, una boliviana, una aragonesa i una andalusa. Des d'un principi, vaig parlar-los en català i els vaig ensenyar els noms dels plats. Ara, alguns d'ells ja s'atreixeixen a utilitzar-lo a l'hora de prendre nota de les comandes. Tan sols es tracta de fer el pas.

Les dues heu volgut explicar la vostra vivència. Per què?

AM: Una professora em va posar en contacte amb en David Valls i em va animar a participar al documental, on veiem els entrebancs que suposa utilitzar només el català en diferents àmbits de la societat. Jo complia els requisits, ja que parlava català, però no castellà.

EOF: A mi, em va colpir el fet que gent compromesa amb el país canviés tan fàcilment al castellà. D'aquí el meu llibre, que pretén, per una banda, despertar l'interès pel català entre els immigrants i, per

l'altra, animar els catalans a compartir la llengua amb tothom.

En una Catalunya independent, creieu que el català seria vist com una llengua més útil?

EOF: Els novinguts sabrien que arriben a un país que té una llengua pròpia. Però es tracta de crear consciència perquè hi ha casos, com el d'Andorra, on el català és l'única llengua oficial i, en canvi, molta gent no el parla.

AM: Cal esvaïr la idea que un Estat propi salvarà la llengua. El que compta és la voluntat i l'actitud dels parlants. El Quebec, per exemple, sense tenir un Estat propi, té competències a favor de la llengua i una clara voluntat de promoure-la.

Quina recomanació farieu a la gent novinguda?

EOF: Que l'aprenentatge sempre suposa un enriquiment. No es tracta d'imposar res, sinó de sumar i que la gent s'adoni que, a Catalunya, la llengua d'ús comú ha de ser la catalana.

AM: Els diria que les llengües reflecteixen una manera d'expressar la realitat. Com més n'aprens, més pots aprendre del món. No es tracta de catalanitzar ningú, sinó de fer que el català sigui normal, respectant la llengua i la cultura pròpies de cadascú.

Teniu projectes futurs relacionats amb la llengua?

AM: M'agradaria donar veu als immigrants que, com jo, tenen la necessitat de compartir la seva experiència.

EOF: Vull promoure el català entre els novinguts a través del sistema educatiu. ◀

**Alina Moser
Dubbel i Eliana
Oliveira de Freitas**
Activistes per la llengua

Per a les persones que arriben als Països Catalans, l'aprenentatge del català representa una via per apropar-se a la cultura, la història i la gent del país que les acull. Algunes d'elles no es conformen amb aprendre'l i senten la necessitat de compartir aquesta experiència i posar el seu gra de sorra per ajudar a normalitzar la llengua. És el cas d'Alina Moser i Eliana Oliveira de Freitas. Alina, d'origen alemany i estudiant de lingüística a la Universitat de Barcelona, és la protagonista del documental dirigit pel lingüista David Valls i produït per Zeba Produccions, 'Són bojos, aquests catalans!?', així com de la segona part 'Què ens passa valencians!?', que s'estrena el 25 d'abril a la ciutat de València. Eliana és d'origen brasiler i acaba de publicar el llibre 'Ajudeu-me. El crit d'una llengua que vol seguir viva' (Voliana Edicions), on explica les vivències del seu aprenentatge del català i reflexiona sobre l'actitud de la gent catalana i el futur de la llengua.